Gemeente Utrecht

2 0 2 0

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

22e vergadering – 17 december 2020

Vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 17 december 2020 te 10.00 uur.

De raadsvergadering vindt in verband met de coronamaatregelen niet plaats in de raadszaal, maar digitaal.

Voorzitter: de heer Zwanenberg (ochtendvergadering en laatste deel avondvergadering), mevrouw Rajkowski (middagvergadering) en burgemeester Dijksma (eerste deel avondvergadering).

Aanwezig zijn de leden: El Abassi, Assen, Bakker, Bijsterbosch, De Boer, Bos, Van Corler, Van Dalen, Dekker-Abdulaziz, Dekkers, Deldjou Fard, Van Deún, Van Dun, Gilissen, Heijne, Işik, Van Heuven, Te Hoonte, Kleinrensink, Koning, De Koning, Koppelaar, Meerding, De Pagter, Podt, Rajkowski, Saiah, Sasbrink, Schers, Schilderman, Schipper, Schreuder, Streefland-Driesprong, Sturkenboom, Sungur, Virginia, Vonk, Van Waveren, Weistra, Wiegant, Wijmenga, Zwanenberg, Van der Zweth en Zwinkels.

Voorts zijn aanwezig: burgemeester Dijksma en de wethouders Diepeveen, Van Hooijdonk, Verschuure en Voortman.

Griffier: mevrouw Van Hall.

Opening van de vergadering.

De voorzitter opent de vergadering en heet alle raadsleden en de mensen die meekijken of meeluisteren van harte welkom bij de digitale raadsvergadering.

Vaststelling agenda.

De agenda wordt zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

Ingekomen stukken.

Met betrekking tot de ingekomen stukken wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

Bekrachtiging geheimhouding.

De voorzitter stelt voor de door het college opgelegde geheimhouding op de documenten zoals vermeld in de bij de agenda gevoegde bijlage, conform artikel 25, lid 3 van de Gemeentewet, te bekrachtigen.

De heer **Van Waveren** (CDA) merkt mede namens de heer De Pagter van de VVD-fractie het volgende op over de brief die hoort bij de aanvraag van de gemeente Utrecht voor het Nationaal Groeifonds. De afgelopen tijd is hij veel tijd kwijt geweest met het beschikbaar krijgen van informatie die de raad gewoon zou moeten hebben. Het college is met het Rijk in overleg gegaan over de financiering van een aantal infrastructurele werken en heeft daarbij het vastgestelde Mobiliteitsperspectief als onderlegger gebruikt. Daarna is het nodige misgegaan.
Ten eerste heeft het college binnen het wiel met spaken onderdelen laten afvallen en andere doorgezet. De onvolledige analyse die daarvoor is gebruikt, is pas deze week, na aandringen, met de raad gedeeld. Daaruit is op te maken dat de opwaardering van de stations Overvecht en Leidsche Rijn

Centrum buiten de aanvraag vallen.
Ten tweede heeft het college onvoldoende laten zien dat het de lessen van de Uithoflijn en de Noordelijke Randweg Utrecht heeft geleerd op het gebied van risicomanagement, afbakening en aansturing. Juist deze zaken moeten aan de voorkant geborgd worden. Hij hoopt dat de raad daarop de komende maanden stuurt om dat goed te organiseren.
Ten derde heeft het college onvoldoende lessen getrokken uit de gang van zaken met betrekking tot de openbaarheid rond de Uithoflijn en het songfestival. De raad dient toegang te hebben tot de volledige informatie die het college heeft. De raad moet de stukken kunnen inzien om te weten of die openbaar moeten worden gemaakt en om te beoordelen wat de raad daarmee wil. Anders is het onmogelijk om te controleren en kaders te stellen.
Het beeld van een college dat de afspraken met voeten treedt en daardoor fouten maakt, wordt versterkt doordat eerst de pers wordt opgezocht voordat de raad wordt geïnformeerd, en dan ook nog met een persbericht dat op z'n minst de waarheid onrecht aandoet. Daarin wordt gesteld dat de gemeente Utrecht samen met de provincie en de regiogemeenten de aanvraag heeft gedaan, maar het is het ministerie van IenW dat de aanvraag heeft gedaan, mede namens andere overheden. Dit is onnodige dikdoenerij van het college. Aandacht voor de details van de uitvoering zou belangrijker moeten zijn dan eerst in De Volkskrant staan. Bovendien had het Rijk het mobiliteitsplan eerder dan de gemeenteraad. Dat is niet chic.
Daarbij heeft hij over dit voorstel te kampen met een dilemma. Hij is ervan overtuigd dat deze plannen veel beter hadden kunnen zijn en dat ze door een kritische blik veel beter zouden kunnen worden. Tegelijkertijd begrijpt de CDA-fractie dat de positie van Utrecht lastig wordt als eenzijdig de openbaarheid wordt opgeheven. Het college had de raad niet voor dat dilemma moeten stellen, maar had zichtbaar bij het Rijk moeten aandringen op een openbaar proces en de raad tijdig en volledig moeten informeren toen dat niet leek te lukken.
Niettemin zal de CDA-fractie de geheimhouding steunen tot het besluit over toekenning door het ministerie is genomen. Vervolgens zal de CDA-fractie voorstellen om de geheimhouding zo snel mogelijk op te heffen. Daarna is er genoeg werk aan de winkel om deze projecten zo snel mogelijk te organiseren. Voorlopig kan de Rekenkamer hierover een dossier opbouwen.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) is altijd kritisch geweest over het openbaar maken van stukken. De ChristenUnie-fractie heeft hierop bij allerlei projecten aangedrongen. Het verbaast hem dat de heer Van Waveren dit punt zo stevig maakt.
Het verbaast hem dat de heer Van Waveren eerst in de krant laat optekenen wat hij ervan vindt en pas daarna zijn collega's informeert. De raad heeft een kader vastgesteld. Door het college wordt binnen dat kader gehandeld. De heer Van Waveren heeft alle stukken gekregen waar hij om heeft gevraagd. De ChristenUnie-fractie blijft de geheimhouding steunen.

De heer **Weistra** (GroenLinks) wil de heer Wijmenga bijvallen. Hij gunt de heer Van Waveren een mooi afscheidsinterview in de krant, maar de voorbeelden die de heer Van Waveren in de krant laat optekenen, heeft de raad zelf vastgesteld, zowel het wiel met spaken als het stellen van prioriteiten daarbij. Hij heeft begrip voor de twijfels van de heer Van Waveren en zijn wens om alles zoveel mogelijk in de openbaarheid te doen, maar gezien diens ervaring begrijpt hij de dikdoenerij van de heer Van Waveren niet.

De heer **Işik** (PvdA) gaat ervan uit dat het college zijn lessen heeft geleerd en dat de raad bij cruciale wijzigingen proactief door het college zal worden geïnformeerd.

Hierna wordt zonder stemming besloten overeenkomstig het voorstel van de voorzitter.

Notulen raadsvergadering 26 november en 3 december 2020.

Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

1. Raadsvoorstel Verordening beslistermijn schuldhulpverlening.

Mevrouw **Rajkowski** (VVD) zegt dat dit weliswaar een technisch punt is, maar dat toch een politieke afweging wordt gemaakt. Die gaat over de termijn van acht weken. Als iemand bij de gemeente aanklopt en pas na acht weken uitsluitsel krijgt, is er vaak al veel gebeurd met betrekking tot

rekeningen. De VVD-fractie begrijpt dat de gemeente ernaar streeft om de dingen eerder afgerond te hebben. Daarom stemt de fractie met het voorstel in. De VVD-fractie houdt echter wel in de gaten dat dit al eerder gebeurt dan pas na acht weken.

Hierna wordt zonder stemming overeenkomstig het voorstel besloten.

2. Raadsvoorstel wijziging RvO art. 43 Initiatiefvoorstel.

   Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

3. Afdoening bezwaren Visie en uitnodigingskader Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop.

   De heer **Dekkers** (GroenLinks) stelt dat zijn fractie het voorstel steunt, maar daar wel de volgende kanttekening bij wil plaatsen.
   Er zijn weinig bezwaren tegen besluiten van de gemeenteraad, maar als die er zijn, zijn ze vaak niet ontvankelijk omdat het geen besluiten zijn in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Dat kan frustrerend zijn voor bezwaarmakers. Wellicht kan duidelijker op de website worden vermeld wanneer een bezwaar tegen een raadsbesluit zin heeft of niet.

   Hierna wordt zonder stemming overeenkomstig het voorstel besloten.

4. Afdoening bezwaren Gebiedsindeling betaald parkeren Bijleveldstraat e.o.

   Mevrouw **Schilderman** (D66) hoopt, in het verlengde van de opmerking van de heer Dekkers zojuist dat het voor de inwoners van Utrecht ondoorzichtig is hoe zij bezwaar kunnen maken, dat binnenkort wordt bezien hoe deze situatie kan worden verbeterd, zodat de inwoners beter kunnen zeggen waarmee zij het wel of niet eens zijn. De D66-fractie kan instemmen.

   De heer **De Pagter** (VVD) stelt dat de VVD-fractie het inhoudelijk niet eens is met de aanpassing van de gebiedsindeling. Juridisch gezien klopt het voorgelegde besluit echter, dus de VVD-fractie stemt ermee in.

   De heer **Van Waveren** (CDA) stelt dat het bezwaar formeel-juridisch niet gehonoreerd kan worden. Misschien is het verstandig om het bezwaar alvast aan de dossiers voor het meerjarenperspectief ruimte toe te voegen, zodat de raad daar rekening mee kan houden en er niet opnieuw in gebieden geknipt hoeft te worden. De CDA-fractie steunt het voorstel.

   De heer **Işik** (PvdA) is blij dat het college heeft geluisterd naar de signalen uit de samenleving en dat er op grond daarvan een aanpassing is verricht. De PvdA-fractie stemt daarmee in.

   Hierna wordt zonder stemming overeenkomstig het voorstel besloten.

5. Raadsvoorstel derde begrotingswijziging 2020.

   Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

6. Raadsvoorstel Verordening Onroerende-zaakbelastingen 2021.

   De heer **Gilissen** (VVD) vindt het in dit tijdsgewricht passend om lastenverlichting te bieden door de ozb niet op deze manier te verhogen. Gezien de tegenbegroting van enkele weken geleden, zal de VVD-fractie tegenstemmen.

   De heer **Van Heuven** (PvdD) is voorstander van een gedifferentieerde ozb, waarbij huiseigenaren met een laag energielabel meer betalen dan eigenaren met een duurzaam energielabel. Helaas is dit nog niet altijd het landelijke beleid. De PvdD-fractie kan met de Utrechtse verordening instemmen.

   De heer **Wiegant** (SP) merkt op dat de SP-fractie voorstander is van het verhogen van de inkomsten van de gemeente door middel van het verhogen van de ozb, zeker op bedrijfspanden en dergelijke.

Het college weigert dit structureel te doen. Het lijkt een taboe te zijn om op die manier de financiën aan te pakken, terwijl er zo veel krapte is. De SP-fractie kan het daarmee niet eens zijn.

De heer **Van Waveren** (CDA) ziet al jarenlang dat de gemeente meer ozb ophaalt dan in de begroting is opgenomen. Dat zou moeten worden geëgaliseerd; de gemeente zou dit geld als bonus terug moeten geven. Zolang dat niet in de verordening is opgenomen, zal de CDA-fractie tegen de verhoging stemmen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) constateert dat de wereld in een enorme crisis is aangeland. Wat de PvdA-fractie betreft, moeten de sterkste schouders dan de zwaarste lasten dragen. In de tegenbegroting heeft de PvdA-fractie voorgesteld het ozb-tarief dit jaar niet te verlagen, maar dat is juist wat het onderhavige voorstel beoogt. De PvdA-fractie stemt daar niet mee in.

De heer **Van Deún** (PVV) heeft tegen de begroting van het college gestemd. Het zou raar zijn als de PVV-fractie dan met het onderhavige voorstel zou instemmen. Daarom stemt ze tegen.

Hierna wordt zonder stemming overeenkomstig het voorstel besloten, met inachtneming van de afgelegde stemverklaringen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat normaal gesproken wordt opgesomd welke fracties voor en tegen hebben gestemd.

De **voorzitter** gaat ervan uit dat alleen over de B-punten op die manier gestemd wordt. Dit was een A-punt. De standpunten van de fracties zijn duidelijk. De tegenstanders van het voorstel hebben in hun stemverklaring aangegeven dat zij niet met het voorstel instemmen.

De heer **Sungur** (DENK) merkt op dat de DENK-fractie geen stemverklaring heeft gegeven, maar dat ze tegen het voorstel is. Hij wist niet dat het stemmen op deze manier zou gaan.

De **voorzitter** stelt dat het handig is dat er een stemverklaring wordt afgegeven als men tegen een voorstel met een A-status is. Anders wordt ervan uitgegaan dat men ermee instemt. Wat hem betreft is het in dit geval duidelijk welke fracties tegen het voorstel zijn en welke fracties ervoor.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) valt de voorzitter bij. Bij een A-punt stemt een fractie met het voorstel in, tenzij ze in een stemverklaring verklaart ertegen te zijn.

De **voorzitter** merkt op dat dit precies is wat is afgesproken. Een meerderheid is voorstander van het onderhavige voorstel, zodat het is aangenomen. Uit de stemverklaringen blijkt duidelijk welke fracties ertegen zijn.

7. Raadsvoorstel benoeming Paul Venhoeven, voorzitter Rekenkamer.

   Op voorstel van de voorzitter wordt de heer Venhoeven bij acclamatie benoemd.
   De voorzitter deelt mee dat de heer Venhoeven vanavond zal worden beëdigd.

8. Raadsvoorstel Ontheffing woonplaatsvereiste.

   De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) heeft dit voorstel niet bij de stukken van deze vergadering gezien.

   De **voorzitter** doet de heer Wijmenga de suggestie de iBabs-pagina te verversen.

   De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) heeft dit vijf minuten vóór de vergadering al gedaan. Hij zal dat opnieuw doen. Hij kan wel met het voorstel instemmen, maar hij heeft het voorstel niet gezien. Hij heeft al eens met de griffier een discussie gehad over het vereiste dat de raad moet beschikken over de stukken waarover wordt gestemd.

   De **voorzitter** stelt vast dat het stuk wel op iBabs staat, maar dat sommige raadsleden dat niet kunnen zien.

Hierna wordt zonder stemming overeenkomstig het voorstel besloten.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat hij in de veronderstelling verkeerde dat ook over A-punten zou worden gestemd. Daarom heeft hij geen stemverklaring afgelegd bij het voorstel inzake Afdoening bezwaren Visie en uitnodigingskader Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop. Hij wil die stemverklaring graag alsnog afgeven.

De **voorzitter** constateert dat de heer Te Hoonte zeer slecht verstaanbaar is.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zal uitzoeken waar dat aan ligt en in de avondvergadering op dit punt terugkomen.

9. Raadsvoorstel Wijziging APV en legesverordening en collegevoorstel Nadere regel ten behoeve van vergunningplicht commercieel aanbieden voertuigen.

Mevrouw **Schilderman** (D66) begrijpt dat de drempel voor aanbieders van deelmobiliteit ervoor dient een te grote druk op de openbare ruimte te voorkomen. De D66-fractie vindt het wel belangrijk dat dit een drempel en geen dijk wordt. De wethouder heeft verzekerd dat het voorstel aanbieders een bepaalde vorm van zekerheid biedt en dat dit positieve effecten heeft op het aanbieden van deelmobiliteit. Daarom kan de D66-fractie in grote lijnen met het voorstel uit de voeten.
Drie punten kwamen in de commissievergadering onvoldoende aan de orde.
Elektrische bakfietsen zijn niet in het voorstel opgenomen, terwijl daar wel behoefte aan is en er al systemen voor bestaan. Het college zegt dat wordt begonnen met een pilot met elektrische fietsen, waarvoor een losse concessie is verleend. Als elektrische bakfietsen via een amendement eveneens in het voorstel worden opgenomen, zou dat volgens het college voor een onwenselijk risico zorgen. Dat is onwenselijk. Daarom doet de D66-fractie dat voorstel niet. De D66-fractie ziet wel graag dat deze manier van werken wordt geharmoniseerd. Kan de wethouder toezeggen dat dit zo snel mogelijk gebeurt?
In het voorstel worden laadpunten van elektrische fietsen, scooters en dergelijke uitgesloten. De D66-fractie vindt dat vreemd, want deze voertuigen moeten net als auto's worden opgeladen. Hetzelfde geldt voor deelmobiliteit. De D66-fractie dient mede namens de heer Koppelaar motie 454 (Laadpunten voor elektrische (deel-)mobiliteit) in.
Van de aanbieders van deelmobiliteit worden veel data over de gebruikers gevraagd. Dat kan inbreuk doen op de privacy. De D66-fractie vindt het belangrijk dat de impact van dit punt wordt bekeken en dat de privacy van de gebruikers niet in het geding komt. Daarom moet een privacy-impact-assessment worden uitgevoerd. Het college zegt dat de vergunninghouder dat moet doen. De gemeente verwerkt uitsluitend anonieme data. Wil de wethouder de vergunninghouders vragen dat aan de vergunningaanvraag een privacy-impact-assessment wordt toegevoegd? Is de wethouder bereid erop toe te zien dat de vergunningwijzers genoeg basis hebben voor het verwerken van gegevens en dat daar verantwoord mee wordt omgegaan?

De heer **Van Heuven** (PvdD) heeft in de commissievergadering drie bezwaren tegen deelmobiliteit geuit: geen centrale stalling op plekken die nu groen zijn, lage prijzen voor iedereen, en geen deelmobiliteit vergunnen op basis van fossiele brandstoffen. Op dat laatste punt heeft de wethouder niet gereageerd. Omdat het groen er niet onder zal lijden en omdat geen onnodig hoge prijzen worden verwacht, zijn de bezwaren van zijn fractie weggenomen. De PvdD-fractie dient geen verbetervoorstellen in en kan met het voorstel instemmen. Deze dienstverlening biedt de inwoners van Utrecht het voordeel het eigen vervoermiddel de deur uit te kunnen doen of om dat voor de deur te parkeren. De PvdD-fractie hoopt dat de exploitanten de marktcommunicatie hieraan aanpassen.

De heer **Van Deún** (PVV) beweert dat het verlagen van leges alleen nodig is om dit communistische stokpaardje - deelmobiliteit - van onder andere GroenLinks voor te trekken. Zonder subsidie is deelmobiliteit nooit rendabel.
De PVV-fractie vindt deelmobiliteit prima, maar dan ongesubsidieerd. Daarom stemt de PVV-fractie tegen dit voorstel.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) heeft goed nieuws voor de heer Van Deún: het college zal dit

niet subsidiëren.
Het college zal bij een vergunningaanvraag om een privacy-impact-assessment vragen.
De bakfiets zal zo snel mogelijk in het nieuwe stelsel worden opgenomen. De bakfiets wijkt af van andere vervoermiddelen doordat een bakfiets meer plaatsgebonden is. De andere vervoermiddelen hebben een ruimere actieradius en meer free floating. Die kunnen op verschillende plekken worden teruggezet. Bakfietsen zijn meer geworteld in een gemeenschap. Een buurt kan besluiten om een bakfiets te nemen. Het college heeft de intentie om bakfietsen op te nemen in het vergunningstelsel. Het zal ook denkwerk moeten verrichten om de bakfiets in te passen.
Over motie 545 kan het college een positief advies geven. Zij pakt deze motie graag volgordelijk aan. Het beeld dat de gemeente van de markt heeft - het college heeft marktconsultatie gedaan - is dat er een voorkeur leeft voor inwisselbare accu's. De aanbieder zelf moet de ronde kunnen maken en de accu moet voldoende capaciteit hebben om een aantal ritten te kunnen maken en mag niet ineens leeg zijn.
Het gebruik van bakfietsen in de openbare ruimte roept een aantal vragen op, uiteraard ook over de ruimte. Dat is altijd zo. Ook de veiligheid is belangrijk. Er zijn pasjes nodig. Die maken bakfietsen minder laagdrempelig. Bakfietsen zijn minder rendabel dan auto's. Een paal voor een auto verdient zichzelf vanwege het hogere gebruik eerder terug dan bij fietsen en snorfietsen het geval is. Deze kwesties ziet het college aankomen. Het college zal inventariseren hoe de aanbieders daarover denken. Mochten de aanbieders tegen de verwachting in zeggen dat toch te willen, dan bekijkt het college wat dat betekent en of er mogelijkheden zijn om dat te accommoderen. Ook het medegebruik komt dan aan de orde. Voorzien van deze kanttekeningen kan het college over motie 545 een positief advies geven. Zij neemt de motie met liefde over. Zij noemde al het medegebruik. In alle fietsenstallingen zijn stroompunten aangebracht. Die worden niet veel gebruikt. Maar als het college dit klusje klaart en daarin inzicht verwerft, betrekt het dit aspect erbij.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vindt de motie van de D66-fractie goed. Niet iedereen wil voor de deur laadpalen hebben staan, ook niet in het groen. Als de wethouder hiermee aan de slag gaat, kan zij deze randvoorwaarde bij het onderzoek betrekken. Dan kan de raad erover meepraten.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) wijst erop dat een van de lastige dingen is dat in de openbare ruimte veel dingen strijden om voorrang. De situatie is gecompliceerd. Het college zal eerst de zaken in kaart brengen en de behoefte inventariseren. Dan komt het bij de raad terug. Dan maakt het duidelijk wat het kan accommoderen en hoe dat gaat. De opmerking van de heer Van Heuven is gehoord.

Mevrouw **Schilderman** (D66) bedankt de wethouder voor de toezegging en trekt de motie in.

De **voorzitter** stelt vast dat motie 454 is ingetrokken. Vanavond wordt over het voorstel gestemd.

10. Raadsvoorstel aanpassen voorwaarde opheffen parkeerplaatsen binnenstad.

De heer **De Pagter** (VVD) heeft vorige week in de commissievergadering duidelijk naar voren gebracht dat zijn fractie tegen dit voorstel is. Voor de VVD-fractie is draagvlak belangrijk. In de bestaande systematiek verdwijnt alleen een parkeerplaats als een burger actief de vergunning inruilt voor een garageplek. Die voorwaarde verdwijnt, zodat in de binnenstad tientallen parkeerplaatsen verdwijnen zonder dat er draagvlak voor is. Dat vindt de VVD-fractie een slecht idee. Helaas steunt een meerderheid van de raad dit voorstel.
De VVD-fractie hoorde dat burgers zich over dit voorstel zorgen maken. Daarom vindt ze het van belang dat ze bij de uitwerking wordt betrokken. Daarom dient ze motie 455 (Draagvlak bij opheffen parkeerplaatsen) in.
Naar aanleiding van het debat van vorige week heeft de VVD-fractie statistieken bestudeerd en heeft ze met ambtenaren gesproken over de inwonersenquête. De wethouder zei vorige week dat het aantal huishoudens in de binnenstad met ten minste één auto is gedaald, van 61% naar 38%. De VVD-fractie is in de cijfers gedoken. Er is op dat percentage wel wat aan te merken. Dat is afkomstig uit de inwonersenquête die een behoorlijke foutmarge heeft. Het is goed om bij dit soort voorstellen ook cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek te gebruiken. Daarover dient hij motie 456 (Maak gebruik van CBS-cijfers) in.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) gaat in op motie 455 over het betrekken van burgers bij het beleid. Dat was ook een punt dat de ChristenUnie-fractie in de commissiebehandeling maakte. De wethouder heeft gezegd dat te zullen doen en dat de raad daarover zal worden geïnformeerd. Hij vraagt zich daarom af wat motie 455 toevoegt.

De heer **De Pagter** (VVD) denkt dat het belangrijk is om dit vast te leggen. Het is belangrijk dat de parkeervergunninghouders bij het beleid worden betrokken. Zij moeten weten waar de parkeerplaatsen worden opgeheven. Er zijn plekken in de binnenstad waar de afgelopen jaren vanwege herinrichting parkeerplaatsen zijn verdwenen. De parkeervergunninghouders moeten worden betrokken bij het verdwijnen van parkeerplaatsen in hun buurt. Motie 455 roept op tot participatie.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) merkt op dat motie 455 geen draagvlakmeting beoogt.

De heer **De Pagter** (VVD) stelt inderdaad geen draagvlakmeting voor. Het is hem te doen om het betrekken van mensen die in de binnenstad woonachtig zijn, ondernemers en vergunninghouders.

De heer **Işik** (PvdA) merkt op dat de PvdA-fractie zich kan vinden in de uitgangspunten van het voorstel. Hij dient motie 457 (Meer ruimte voor de bewonersparticipatie bij de herinrichting van vrijgekomen parkeerplaatsen) in, die beoogt burgers meer zeggenschap te geven, zodat ze bij de herinrichting van de buitenruimte door het opheffen van de parkeerplaatsen mee kunnen praten over wat in hun buurt wordt gerealiseerd. Het is niet dezelfde motie die de VVD-fractie heeft ingediend.

De heer **Schipper** (SP) stelt dat de SP-fractie in de commissievergadering heeft gezegd niet gelukkig te zijn met het voorstel. De SP-fractie vond de bestaande regeling prima. In 2015 of 2016 heeft ze daarmee ingestemd.
Dit punt staat in het coalitieakkoord. Er is dus geen beginnen aan om er iets aan te doen. De moties van de VVD-fractie zijn een doekje voor het bloeden. De SP-fractie zal ze wel steunen.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) merkt op dat de Student & Starter-fractie in de commissievergadering heeft gezegd blij te zijn met het voorstel. Het maakt de Student & Starter-fractie gelukkig dat extra werk wordt gemaakt van het stimuleren van deelmobiliteit, juist om mensen te verleiden de vergunning op te geven in ruil voor het gebruik van deelmobiliteit. De Student & Starter fractie heeft overwogen om een motie in te dienen om de wethouder ertoe op te roepen om meer tempo te maken met het opheffen van parkeerplaatsen. De Student & Starter-fractie zal dat echter niet doen, want de wethouder heeft deze ambitie ook. De Student & Starter-fractie hoopt dat zij bereid is om toe te zeggen op zoek te gaan naar middelen om het opheffen van parkeerplaatsen in de binnenstad te versnellen. Minder blik op straat betekent meer leefbaarheid voor iedereen. De Student & Starter-fractie stemt in met het voorstel.

De heer **Van Deún** (PVV) heeft al in de commissievergadering gezegd dat de PVV-fractie nooit akkoord kan gaan met het opheffen van parkeerplaatsen in de binnenstad. De burgers zijn niet blij met het opheffen van parkeerplaatsen. De PVV-fractie vraagt het college dit serieus te nemen. De PVV-fractie plaatst hierbij wel de kanttekening dat inwoners van de binnenstad in ruime mate op de collegefracties hebben gestemd. Dit punt staat in het coalitieakkoord. Hopelijk stemmen de inwoners in maart 2022 anders.
De parkeerdruk in de binnenstad is groot. Binnenstadbewoners moeten vaak minutenlang rondjes rijden om een plekje te vinden. Ergernissen van buurtbewoners onderling zijn onverdraaglijk.
Een leefbare stad is niet alleen een bankje, een plantje of een fietsje.
Het college zegt telkens opnieuw dat het autobezit afneemt en dat dit het opheffen van parkeerplaatsen rechtvaardigt. Het autobezit stijgt echter nog steeds. Er zijn inmiddels 9 miljoen auto's.
De PVV-fractie vraagt aandacht voor handhaving. Op de huidige parkeerplaatsen staan huifkarren, containers en fietsen. De PVV-fractie vraagt de wethouder om het handhaven daarvan meer prioriteit te geven.

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat het opheffen van parkeerplaatsen in de binnenstad de PvdD-fractie niet snel genoeg kan gaan, ook daarbuiten. De PvdD-fractie is blij dat er in plaats van

autoplekken verblijfsplekken en fietsparkeerplekken komen en dat er vergroening plaatsvindt. De PvdD-fractie is blij dat de wethouder toezegt de raad een brief te sturen waarin die wordt geïnformeerd over welke plekken worden opgeheven en welke invulling daar komt. De PvdD-fractie ziet liever een mooiere invulling van de openbare ruimte dan een stuk blik. Hij spoort het college aan om snel dekking te vinden voor het opheffen van nog meer parkeerplaatsen. Net als de Student & Starter-fractie vraagt de PvdD-fractie de wethouder om de toezegging om actief financiering te vinden om nog meer autoparkeerplaatsen op te heffen, ook op en rond de Oudegracht en het Janskerkhof. De PvdD-fractie hoopt bij de eerstvolgende voorjaarsnota hierover al meer te vernemen.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) voelt over motie 455, Draagvlak bij opheffing parkeerplaatsen, een beetje mee met de vraag van de heer Wijmenga. Het college is inderdaad van plan inwoners en ondernemers uit de binnenstad bij het beleid te betrekken. Ook vergunninghouders behoren tot die groepen. Het college doet dat getrapt. Eerst wordt gekozen waar te beginnen. De ambitie is om de hele Oudegracht en het Janskerkhof van geparkeerde auto's vrij te maken, met uitzondering van parkeerplekken voor gehandicapten en dergelijke. Dat is het einddoel. Over fasering kan worden gesproken. Het college bespreekt de zaken die het meest urgent en gewenst zijn met allerlei mensen in de binnenstad. Dat gebeurt meestal op een georganiseerde manier. Het college kiest vervolgens de veertig plekken waar het nu over gaat. Later komen nieuwe tranches aan de orde. Als er een andere inrichting komt, overlegt het college met de directe omgeving. Het college probeert dat samenhangend te doen. Het college bekijkt niet per parkeerplaats of er een boom dan wel een fietsklem komt. Er is geen sprake van een complete herinrichting van de Oudegracht of het Janskerkhof. Daar zijn geen budgetten voor. Het college spreekt alleen over de voorlopige invulling. Die wordt met de omwonenden besproken. Zij vraagt zich af waar het licht zit tussen wat zij zegt en wat in de moties 455 en 457 gevraagd wordt. Motie 455 vraagt ook om het informeren van de raad. Dat doet zij met liefde. Wat zij heeft gezegd, kan zij ruimhartig toezeggen. Als er meer wordt gevraagd, hoort zij dat graag. Dan moet daarover worden gedebatteerd.

De heer **Işik** (PvdA) is blij met de reactie van de wethouder. De PvdA-fractie vindt dat bij de herinrichting ruimte moet zijn om burgers en hun kinderen te laten meebepalen hoe de buurt wordt ingericht. Als de wethouder er een fietsenstalling wil zien, moet er voor de kinderen ook ruimte zijn voor een kippenhok. Het college moet ten opzichte van de buurtbewoners en de ondernemers ruimhartig zijn.

De heer **De Pagter** (VVD) wil dat het duidelijk is hoe het informeren en het bij het beleid betrekken van de burgers - in het bijzonder de parkeervergunninghouders - plaatsvindt. Dat kan via wijkberichten of per brief.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) zegt tegen de heer Işik dat er altijd sprake moet zijn van een samenspel. Het college betrekt de mensen bij de nieuwe invulling, maar soms moet het bredere afwegingen maken.
De heer Van Waveren is altijd een warm pleitbezorger geweest van meer fietsenstallingen. Ook die overweging moet bij de vaststelling van het beleid worden betrokken. Tegelijkertijd kan worden overlegd wat het beste is. Er is geen sprake van "u vraagt en wij draaien", maar het college luistert goed naar de burgers om te zien wat kan worden gerealiseerd. Anders moet zij de motie van de PvdA-fractie ontraden, maar als de motie in goed overleg kan worden uitgevoerd, kan zij haar ruimhartig omarmen.

De heer **Işik** (PvdA) begrijpt dat het college de motie overneemt. Hij trekt die in. Hij ziet de uitwerking ervan graag tegemoet.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) dankt de heer Işik daarvoor.
Tegen de heer De Pagter zegt zij dat het college niet van plan is om vergunninghouders specifiek aan te schrijven. Het college is wel van plan om alle bekende bewonersgroepen aan te schrijven. De afgelopen tijd heeft zich in de zuidelijke binnenstad vanwege de binnenstadsvisie een nieuwe beweging in gang gezet. Het college weet derhalve dat de mensen daar zijn georganiseerd. Die kan het college bij het beleid betrekken. Hetzelfde geldt voor ondernemers. Daar horen ook vergunninghouders bij. Als het erg dichtbij mensen komt, ligt het voor de hand dat mensen een wijkbericht krijgen.

De heer **De Pagter** (VVD) kan zich in deze toezegging schikken en trekt de motie in.

De **voorzitter** stelt vast dat de moties 455 en 457 zijn ingetrokken.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) vervolgt dat motie 456 gaat over de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Als zij zich niet vergist, ontleent het CBS die aan de RDW. Het college vraagt soms rechtstreeks cijfers op bij de RDW om op de hoogte te komen van het adres van privéauto's. Leaseautos horen daar niet bij. Het is altijd een uitdaging om de adressen goed in beeld te krijgen. Het college zal de raad met liefde op de hoogte brengen van de cijfers van de RDW, maar dan moet daar telkens bij worden gezegd dat de informatie eigenlijk niet compleet is. Als zij 456 motie op deze manier mag interpreteren, kan zij die overnemen.
De fracties van PvdD en Student & Starter hebben haar aangemoedigd om sneller aan de slag te gaan. Met dit soort aanmoedigingen is zij altijd blij. Zij heeft die nauwelijks nodig, maar dit is wel het grootste vraagstuk. Het college kan de plannen het beste zacht in de stad laten landen. Het grootste vraagstuk is niet de beschikbaarheid van plekken, maar hoe het college de inkomstenderving opvangt. Zij zal zich daarvoor inspannen. Er is sprake van een inspanningsverplichting. Het college heeft de raad inzake de Strosteeggarage een voorstel gedaan over incidentele bekostiging. Daarmee zijn niet de structurele lasten opgelost. Dat is echter wel een manier om los te komen. Het college hoopt op die manier de komende jaren wat te kunnen doen.
De heer Van Deún stelt een vraag over extra handhaven op containers, fietsen en dergelijke die op parkeerplaatsen staan. Als het over bouwgerelateerde zaken gaat – bijvoorbeeld de containers en de bouwwerktuigen – dan is daar een behoorlijke handhaving op. Het college geeft bouwvergunningen af. Die worden echt gecontroleerd, ook op straat. Dat gaat wel goed. Als het over fietsen gaat, is het gesprek in de raad altijd interessant. Als iets hinderlijk is, maar niet gevaarlijk, handhaaft het college niet. Het college doet momenteel een proef ten aanzien van plekken met een bepaald doel, bijvoorbeeld voor gehandicapten. Het college heeft de raad daarover al eerder geïnformeerd. Het college wil proberen om op die plekken meer te handhaven omdat het echt een doelgroep in de weg zit. Op dit moment ziet zij geen ruimte – niet financieel en niet in de politieke sfeer – om daar nog een stapje bij te zetten.

De heer **De Pagter** (VVD) vraagt of de wethouder kan terugkomen op het eerste punt in het dictum van motie 456. Het is fijn dat de wethouder de cijfers noemt.

De heer **Van Heuven** (PvdD) weet dat de wethouder de vragen van de fracties van Student & Starter en die van hemzelf ziet als een aanmoediging. De wethouder is op zoek naar plannen om nog meer plekken te kunnen opheffen. Hij realiseert zich dat het college hier nog maar anderhalf jaar zit. Het kostte veel tijd voordat dit voorstel aan de raad is gepresenteerd. Kan de wethouder nog een plan indienen om nog meer parkeerplekken op te heffen? Hij zou dat heel prettig vinden.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) verduidelijkt dat in de voorjaarsnota een integrale afweging wordt gemaakt. Die moet nog helemaal in de steigers worden gezet en aan de raad worden gepresenteerd. Het is niet voor niets dat het voorstel over de Strosteeg een beslispunt is over het gebruiken van de incidentele middelen. Die zijn inzetbaar voor het opheffen van parkeerplekken. Dit zou een mogelijkheid kunnen zijn om de raad op basis daarvan een volgend voorstel te doen. Zij is echt voorzichtig met haar bewoordingen, omdat iedereen aanvoelt dat Utrecht een moeilijke voorjaarsnota tegemoet kan zien. Dit gaat over serieus geld, dat het college niet gemakkelijk kan uitdelen. Het college komt in de voorjaarsnota hierop sowieso terug. Dan kan het ook zeggen wat er wel of niet lukt en wat wel of niet kan. Het is zeker de bedoeling – dat heeft zij ook in de brief gezet – dat het jaar op jaar bekijkt wat financieel voor elkaar kan komen.
De heer De Pagter vroeg naar het bij het beleid betrekken van het aantal auto's in de omgeving. Hieraan zijn zowel een financiële kant als een zachte landing verbonden. Het college denkt dat dit met om en nabij vijftig plekken per jaar, gezien de ontwikkeling van het autobezit, zacht kan landen. Het college kan elk jaar bekijken welk tempo het handhaaft. Ook dat is een financiële kwestie. Utrecht moet zich dat kunnen veroorloven.
Als de zaak helemaal anders wordt, kan ervoor worden gekozen om de landing nog trager te laten verlopen. Het college hanteert om en nabij vijftig parkeerplaatsen als streven. Dat moet financieel kunnen. Hierover wordt de raad jaarlijks geïnformeerd. Zij heeft de heer Van Heuven gezegd dat het

erg voor de hand ligt om dat in het MPB te doen. Het is goed om de door de heer De Pagter gevraagde informatie dan te noemen. Hoe de informatie wordt meegewogen, is aan de politieke constellatie van dat moment.

De heer **De Pagter** (VVD) zegt een ruime toezegging te hebben gehoord op motie 456. Volgens hem is die overgenomen. Hij kan die intrekken.

De **voorzitter** stelt vast dat motie 456 is ingetrokken. Vanavond zal over het voorstel worden gestemd.

11. Raadsvoorstel Voortzetting Wijkontwikkelmaatschappij Noordwest en collegevoorstel Intentieovereenkomst.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat de PvdA-fractie het voorstel steunt. De PvdA-fractie is blij met de rol die de Wijkontwikkelmaatschappij Noordwest en de rol daarvan. De PvdA-fractie had vragen over de timing en de mogelijke risico's, maar is daarover in voldoende mate gerustgesteld.
De PvdA-fractie krijgt het signaal te horen dat veel panden worden opgekocht en opgeknapt, maar vervolgens een poos leeg blijven staan. Klopt dat? Kan de wethouder toezeggen dat de periode waarin een pand leegstaat na het opknappen maximaal drie maanden is en om dat gegeven zo veel mogelijk na te streven?
In de commissievergadering wilde de wethouder geen evaluatie toezeggen over de afgelopen periode omdat het aandeelhouderschap verandert. De PvdA-fractie denkt dat daar nog steeds lessen uit zijn te trekken, bijvoorbeeld over de leegstand. De CDA-fractie zal dadelijk een motie indienen over een evaluatie, mede namens de PvdA-fractie.
Kan de wethouder toezeggen dat de Wijkontwikkelmaatschappij Noordwest in de komende periode wordt ingezet om te sturen op een meer divers winkelaanbod op de Amsterdamsestraatweg en dat dit wordt gebruikt om zo veel mogelijk leegstand te voorkomen?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat in de commissievergadering al veel is gewisseld. De CDA-fractie is door de wethouder gerustgesteld over de financiële risico's, zoals de aangifte van de vennootschapsbelasting. Daarvan lijken de uitgangspunten nu helder te zijn. De CDA-fractie is redelijk positief over het raadsvoorstel. Het is fijn dat het instrument op deze manier een doorstart kan krijgen. Er ontbreken nog wat punten, zoals een goed bedrijfsplan en een uitgebreidere samenwerking met partners. Die wil de CDA-fractie graag zien. De vragen van haar fractie zijn goed beantwoord.
De CDA-fractie dient motie 458 (Wijkontwikkelmaatschappij ook tijdig evalueren en met partners versterken) in, die is meeondertekend door de heren Van der Zweth, Wijmenga, Van Dalen en Koppelaar.

De heer **Van Dalen** (VVD) stelt dat de VVD-fractie kritisch is op de Wijkontwikkelmaatschappij omdat de gemeente de eigenaar van het vastgoed is. Als het een veiligheidsdoel heeft - het opkopen van woningen en bedrijfspanden om te voorkomen dat ondermijning voet aan de grond krijgt - kan hij zich dat voorstellen, maar volgens hem is dat nu wel gelukt. Hij vraagt zich af of dat verder kan worden afgebouwd. Hij hoort graag van de wethouder hoe hij dat voor zich ziet.
De overname van het gedeelte van Mitros begrijpt hij. De VVD-fractie kan daarmee instemmen. Hij vraagt de wethouder om de evaluatie af te wachten om dan de raad een voorstel te doen over hoe dit er in de toekomst uit zal zien. De evaluatie is dus belangrijk.
De heer Van Dalen is benieuwd naar de samenwerkingspartners. Volgens hem is de 5% waarvan sprake is niet heel veel. Dat schiet niet op.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) begrijpt dat de heer Van Dalen voorstelt om de evaluatie af te wachten, maar als het college het voorstel niet aanneemt, vervalt de Wijkontwikkelmaatschappij Noordwest per 1 januari a.s. Ziet de heer Van Dalen dat risico ook? Vindt ook hij dat dit moet gebeuren conform de motie die is ingediend?

De heer **Van Dalen** (VVD) stelt dat het klopt wat de heer Van der Zweth zegt. Hij wil eerst graag weten wat de evaluatie oplevert, maar hij wil ook dat de wethouder dan bij de raad terugkomt om een voorstel te doen over hoe Utrecht met de Wijkontwikkelmaatschappij moet doorgaan. Hij wil graag de uitkomst van de evaluatie zien.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) weet dat dit van invloed is op motie 458. Zij begrijpt de behoefte van de heer Van Dalen. De evaluatie is er nog niet. De motie roept niet op om eerst een evaluatie af te wachten voordat een doorstart mogelijk wordt. De doorstart moet niet plaatsvinden. De CDA-fractie ziet dit als een gedeelde verantwoordelijkheid om aan een Wijkontwikkelmaatschappij te werken. Daar staat zij achter. Volgens haar zijn de heer Van Dalen en zij het met elkaar eens dat het aandeelhouderschap moet veranderen. Is de heer Van Dalen het met haar eens dat er sprake is van een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en anderen om hiermee door te gaan?

De heer **Van Dalen** (VVD) is het met het veiligheidsdoel zeker eens. Het is echter heel raar dat de gemeente als overheid eigenaar is van woningen en bedrijfspanden. Hij zou dat liever niet hebben. Als dit ten goede komt van de veiligheid op de Amsterdamsestraatweg, is het prima. Hij wil echter dat als de evaluatie bekend is de wethouder naar de raad terugkomt met een voorstel daarover. Over het aandeelhouderschap zijn mevrouw Zwinkels en hij het eens.

Mevrouw **Van Dun** (D66) hoort de ondertekenaars van de motie met verschillende woorden spreken. De CDA-fractie zegt dat de gemeente moet doorgaan met deze instelling en dat het college uit de evaluatie lessen moet trekken. De heer Van Dalen zegt dat eerst moet worden bekeken wat de evaluatie oplevert en dat pas dan wordt beslist of ermee wordt doorgegaan. Zij weet dus niet wat zij met deze motie aan moet.

De **voorzitter** merkt op dat het dictum sowieso leidend is en niet de interpretatie die er door partijen aan wordt gegeven.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt dat mevrouw Van Dun een terecht punt maakt. Een motie moet duidelijk zijn en het dictum is leidend. In het dictum staat niet dat de doorstart afhankelijk wordt gemaakt van de evaluatie. De evaluatie is er om meer inzicht te krijgen in de werking van het instrument en om te besluiten of dit in de toekomst vaker zal gebeuren. De evaluatie is er niet om de Wijkontwikkelmaatschappij in 2021 eventueel niet te laten doorgaan. Dat wil zij als hoofdindiener van de motie onderstrepen.

De heer **Van Dalen** (VVD) merkt op dat Mitros zich zal moeten terugtrekken, zodat de raad gewoon een besluit moet nemen. Hij maakt zich er zorgen over als de gemeente eigenaar van panden is. Als dat ondermijning tegengaat, is dat wellicht goed, maar dat moet alleen tijdelijk zijn. Hij is benieuwd naar de uitkomst van de evaluatie. Hij wil dat de wethouder de raad een voorstel doet over hoe het verder moet.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) kan met het voorstel instemmen. Zij vindt het belangrijk dat de raad Utrechtse winkeliers kan steunen, zeker nu Utrecht in een strenge lockdown is terechtgekomen. Ze vreest voor de effecten van corona op winkels en leegstand. De Student & Starter-fractie onderschrijft het belang van de Wijkontwikkelmaatschappij Noordwest om fysieke winkels aantrekkelijk te houden. Het college erkent de relevantie van de Wijkontwikkelmaatschappij Noordwest, maar springt er ook mee in het diepe. De Student & Starter-fractie steunt de motie van de CDA-fractie.
Zij vraagt of de raad in het eerste halfjaar van 2021 de uitkomsten van de evaluatie kan krijgen. Zij vindt het uitstekend wat de CDA-fractie doet - de Wijkontwikkelmaatschappij Noordwest voortzetten - maar ze wil zien of de uitkomst van de evaluatie kan worden betrokken bij het nog op te stellen bedrijfsplan.
Het is onduidelijk welke partners er komen. Kan de wethouder de raad daarvan op de hoogte houden?

De heer **Dekkers** (GroenLinks) merkt op dat de GroenLinks-fractie het voorstel kan steunen. De GroenLinks-fractie vraagt zich af wat wordt bedoeld met een "beknopte evaluatie". Als dat over het uitstellen van de bespreking van het bedrijfsplan gaat, is hij daar niet erg voor. Een reflectie op de ervaringen met de Wijkontwikkelmaatschappijen in Noordwest en Lombok lijkt hem nuttig, ook voor de wijze waarop die ook in andere winkelgebieden kunnen worden ingezet. De GroenLinks-fractie ziet liever niet dat dit tot vertragingen leidt.

De heer **Van Dalen** (VVD) vraagt zich af of de GroenLinks-fractie wil dat deze evaluatie wordt gedaan

om die daarna in een la te gooien. Zo interpreteert hij de woorden van de heer Dekkers.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) zegt dat dit een verkeerde interpretatie is. Hij vindt een reflectie op de ervaringen van de Wijkontwikkelmaatschappijen wel nuttig. Hij vindt het belangrijk om te bekijken hoe het draagvlak daarvan kan worden verbreed. Hij is ook beducht voor evaluaties waarin het niet helder is wat een en ander betekent en hoelang alles gaat duren.

Mevrouw **Van Dun** (D66) zegt dat de D66-fractie het voorstel steunt. Zij vindt het voldoende om over een jaar of drie te evalueren. De motie is overbodig.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) steunt het voorstel. Hij is benieuwd of mevrouw Van Dun denkt voldoende zicht te hebben op het functioneren van het instrument wijkontwikkelmaatschappij. Veel fracties zien dat als een onzeker iets en vragen zich af of er geen betere instrumenten zijn. Hij begrijpt niet waarom een evaluatie pas over enkele jaren voldoende nuttig is.

Mevrouw **Van Dun** (D66) zegt dat de D66-fractie deze kennis heeft opgedaan in de technische briefing en in de commissievergadering. De wethouder heeft toen duidelijk gemaakt wat er is bereikt. De raad heeft ook de nodige stukken gekregen. Dat is voor de D66-fractie voldoende om daar een oordeel op te baseren.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) kan zich voorstellen dat de coronaomstandigheden de situatie wijzigen. Is het daarom niet interessant om toch een analyse te maken van de positie van de Wijkontwikkelmaatschappij en wat de uitdagingen daarvan zijn?

Mevrouw **Van Dun** (D66) vraagt of mevrouw Zwinkels in een glazen bol kan kijken. Zijzelf kan dat niet. De raad ontvangt berichten dat Nederland heel goed uit de coronaproblematiek zal komen. Het is heel moeilijk om voorspellingen te doen. De D66-fractie is voorzichtig. Mevrouw Van Dun heeft van de wethouder gehoord dat men met verscheidene partners wil werken. Zij heeft daar wel vertrouwen in. Er is een rapport opgesteld waarin staat dat de waarde van de panden uit het bezit niet vermindert. De gemeente lijkt weinig risico te lopen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) stelt dat de PvdD-fractie geen voorstander is van het aansturen op steeds meer economische groei. Ze is derhalve geen fan van economische ontwikkelmaatschappijen. In dit geval ligt het toch anders. De Amsterdamsestraatweg verdient een impuls om verloedering en onveiligheid te voorkomen. De PvdD-fractie ziet in dit geval dat een wijkontwikkelmaatschappij een nuttige rol heeft door het realiseren van woningen en het opknappen van gebouwen. Beide zaken zijn daar broodnodig. De PvdD-fractie is voorstander van het voorstel. In hoeverre de Wijkontwikkelmaatschappij daartoe het goede instrument is, kan via een evaluatie worden bekeken.

De heer **Verschuure** (wethouder) dankt de raad voor de positieve opmerkingen over het functioneren van de Wijkontwikkelmaatschappij.
De heer Van der Zweth vraagt hoe het met de leegstand is gesteld. Er is één pand leeg ten gevolge van een gerechtelijke procedure. Dat is niet fijn. Het kan niet worden gevuld. Het college wil echter dat alles zo snel mogelijk wordt bewoond of wordt gebruikt door ondernemers. De ambitie om daar drie maanden voor af te spreken, lijkt zeer gangbaar.
De heer Van der Zweth heeft ook gevraagd of kan worden gestuurd op de diversificatie van het winkelaanbod. Dat kan, maar dan op het niveau van branchering. Dat doet het college.
Alle sprekers hebben gevraagd om een evaluatie aan het eind van volgend jaar. Dat kan. Hij heeft al een uitgebreide evaluatie toegezegd over drie of vijf jaar. Dat moet kunnen, de gemeente gaat dan juridisch een vervolgtraject in. Het is ook belangrijk om te bekijken hoe dit de afgelopen periode heeft gefunctioneerd en welke lessen daaruit worden getrokken. Het is goed om het vervolgtraject te verbreden door te bekijken hoe de situatie in Lombok is. Het college hoopt in de toekomst hetzelfde te kunnen doen in andere gebieden.
Gevraagd wordt een balans te zoeken in het aantal aandeelhouders. Als er niet opnieuw een lockdown zou zijn gekomen, dan had hij gisteren met iemand op de Amsterdamsestraatweg gelopen om meer interessante mensen te zoeken. Helaas heeft de lockdown ook daar roet in het eten gegooid.
Hij kan toezeggen dat de raad aan het einde van het volgend jaar over de ontwikkelingen kan worden geïnformeerd.

Als hij motie 458 zodanig mag duiden dat er geen sprake is van een zware evaluatie die beslissend is voor hoe wordt verdergegaan, kan hij de motie een positief advies meegeven.
De heer Van Dalen vraagt of het de bedoeling is dat de gemeente in het vastgoed gaat. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat gemeente dit als een doelstelling hanteert.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) kan als indiener van de motie 458 beamen dat het is zoals de heer Dekkers en de wethouder dit formuleren. De PvdA-fractie beoogt hetzelfde. De wethouder zegt positief te adviseren. Is de motie daarmee overgenomen?

De heer **Verschuure** (wethouder) kan de motie overnemen als hij de heer Van der Zweth daar een groot plezier mee doet. Hij krijgt van de griffier altijd de opdracht om heel expliciet te zijn. Hij adviseert positief over de motie, maar als de heer Van der Zweth het graag wil, wil hij haar overnemen.
De heer Van Dalen vraagt naar het vastgoed. Het is natuurlijk niet de intentie van de Wijkontwikkelmaatschappij om de gemeente als een soort vastgoedhandelaar te laten optreden. Dat heeft zeker een doel, bijvoorbeeld het tegengaan van ondermijning of om aan het gebied een kwaliteitsimpuls te geven. De Amsterdamsestraatweg is een kwetsbare straat, maar ook een fantastische straat. Dat doel en de noodzakelijkheid van de kwaliteitsimpuls zijn er nog steeds. Afbouwen is niet aan de orde. Het college stelt daarom voor om hiermee verder te gaan.
Het is de intentie van het college om samenwerkingspartners te zoeken. Daar doet het zijn best voor, maar dat is best ingewikkeld, zeker in deze periode.
Mevrouw Sturkenboom vraagt of de evaluatie niet wat eerder kan worden gedaan. Op dit moment is men druk bezig met het werven van een nieuwe partner. Daar wordt straks een nieuw bedrijfsplan voor opgesteld. De zoektocht naar partners loopt ook. Hij hoopt dat mevrouw Sturkenboom het dictum van de zojuist door hem overgenomen motie kan volgen en om daar iets meer tijd voor te geven, tot het einde van het volgend jaar.
De heer Dekkers stelde een vraag over de reflectie. Hij meent daar al op in te zijn gegaan.
Mevrouw Van Dun stelt dat een evaluatie over drie à vijf jaar ook goed is. De wethouder denkt dat dit sowieso moet gebeuren, maar daarnaast kan er nu een beknopte evaluatie komen, om te zien welke lessen van het verleden kunnen worden geleerd. Het college moet echter de toezegging gestand doen om over drie à vijf jaar te bekijken hoe het met de Wijkontwikkelmaatschappij gaat.

Mevrouw **Van Dun** (D66) merkt op dat de wethouder spreekt over drie jaar tot vijf jaar. Zij stelt drie jaar voor. Kan de wethouder zich daarin vinden?

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat hij zich daarin kan vinden.
Verder heeft hij geen vragen gehoord. De heer Wijmenga en de heer Van Heuven reflecteerden op het functioneren van de Wijkontwikkelmaatschappij. De heer Van Heuven zei de economische groei niet belangrijk te vinden. Daar is de Wijkontwikkelmaatschappij ook niet voor bedoeld.

De **voorzitter** merkt op dat vanavond zal worden gestemd over het voorstel en de ingediende motie. Daarop schorst hij de vergadering.

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

12. Raadsvoorstel Verordening Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Woonboulevard 2021-2025.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) stelt dat de D66-fractie voorstander is van doorzetting van de bedrijveninvesteringszone. De fractie is blij dat het college binnenkort met de Woonboulevard Utrecht een schouw uitvoert. De fractie kijkt uit naar de brief van het verslag daarvan.
De kentekencamera's ten behoeve van marketing zijn onwenselijk. Het gaat haar fractie specifiek om het gebruik van al dan niet geaggregeerde data, verkregen op veiligheidsgronden, voor marketingdoeleinden. Daarom dient de D66-fractie mede namens de fracties van PvdD, ChristenUnie, SP, DENK en Student & Starter motie 459 (Bezoekers zijn geen marketingdata) in.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) merkt op dat de GroenLinks-fractie kan zich aansluiten bij de oproep om de verkeersgegevens niet te gebruiken voor commerciële marketing. Maar hij neemt aan dat D66 het gebruik van die gegevens voor publieke communicatie, bijvoorbeeld over verkeersmaatregelen,

niet uitsluit.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) bedankt de heer Dekkers voor zijn vraag. Het gaat de D66-fractie erom een bewuste afweging te maken tussen privacy en andere doeleinden, niet om alles onmogelijk te maken.

De heer **Van Dalen** (VVD) stelt dat de gemeente dit ook zelf doet. Volgens hem maakt de D66-fractie deel uit van de coalitie. Hij is benieuwd hoe mevrouw Dekkers daarover denkt. Als het alleen gaat over het tellen van auto's en het rekening houden met verkeersstromen kan hij zich voorstellen dat dit wél een goed idee is. Hoe denkt mevrouw Dekker daarover?

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) zegt dat in de motie letterlijk staat: "voor al dan niet zwaarwegende doeleinden". Als het college dit wil doen, dan wordt dat in een raadsvoorstel gezet en dan wordt erover gesproken. Als er zwaarwegende redenen zijn, kunnen die worden besproken.

De heer **Van Dalen** (VVD) merkt op dat mevrouw Dekkers spreekt over zwaarwegende redenen. Dat verschilt per persoon en per politieke partij. Hij is benieuwd of de wethouder kan zeggen wat de marketingdoeleinden zijn. Als het alleen gaat om het tellen van auto's, vraagt hij zich af waarom deze motie wordt ingediend, zeker als de gemeente dat zelf ook doet. De gemeente kan dat beter eerst aan de eigen wethouders vragen.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) verduidelijkt dat deze camera's zijn opgehangen ten gunste van de openbare orde en veiligheid en niet voor marketingdoeleinden. Als de camera's worden opgehangen voor marketingdoeleinden, kan de raad daarover spreken. Dan kan de raad dat al dan niet zwaarwegend vinden. Nu wordt niet over het verkeer gesproken, maar over openbare orde en veiligheid. De camera's daarvoor worden gebruikt voor commerciële doeleinden. Zij hoopt dat de VVD-fractie het daarmee eens is.

De heer **Van Heuven** (PvdD) weet dat er gegevens met betrekking tot de privacy mee zijn gemoeid. Het gaat hem erom dat deze privacygevoelige gegevens niet door bedrijven mogen worden gebruikt. Als die willen weten hoe druk het op straat is, moeten ze daar iets anders op verzinnen. Ze hebben daar geen privacygevoelige gegevens voor nodig. Daarom heeft hij motie 459 mede ingediend.

De heer **Van Dalen** (VVD) meent hieruit te mogen concluderen dat de heer Van Heuven denkt dat de camera's worden gebruikt om te zien welke kleur haar iemand heeft. Het gaat volgens hem alleen om het tellen van auto's. Hij vindt de motie een beetje onzinnig.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat het heel mooi is dat de D66-fractie de toegevoegde waarde ziet van camera's voor de openbare orde en veiligheid. De CDA-fractie is het ermee eens dat de camera's niet mogen worden gebruikt voor commerciële doeleinden. De raad heeft over dit punt een brief van het college een brief gekregen. Kan mevrouw Dekker zeggen wat zij in die brief mist?

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) antwoordt dat in de brief nog steeds staat dat dit wordt gezien als bijvangst. De informatie wordt dan nog steeds gebruikt voor commerciële doeleinden. Daar zijn de camera's niet voor bedoeld. De D66-fractie is het daarmee nog steeds niet eens.
De fractie zal de nieuwe aanbesteding van camera's kritisch volgen. De D66-fractie wil graag inhoudelijk iets te besluiten hebben.

De heer **Sungur** (DENK) is de afgelopen maanden vaak op de Woonboulevard in Kanaleneiland geweest. Hij heeft daar gezien dat de voetpaden in de voetgangersgebieden regelmatig worden belemmerd door objecten die voor de winkels zijn geplaatst. Hij heeft ter illustratie aan de motie drie foto's toegevoegd. De DENK-fractie denkt dat dit helemaal niet past bij de ambitie die de gemeente heeft in het kader van toegankelijkheid. De DENK-fractie dient daarom samen met de fracties van SP en Student & Starter motie 460 (De Woonboulevard toegankelijk voor iedereen) in.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt dit een heel mooi voorstel. De CDA-fractie heeft al eerder een oproep gedaan om foto's te maken van plekken waar de toegankelijkheid wordt belemmerd. Mag zij de foto's van de heer Sungur gebruiken? Van wanneer zijn deze foto's? In hoeverre is dit nog steeds een issue

of is het probleem al opgelost?

De heer **Sungur** (DENK) zegt dat dit tot vorige maand nog een issue was. Hij denkt dat er niets is veranderd. Dit zou gemakkelijk kunnen worden opgelost via het erop aanspreken van de winkeliers. De DENK-fractie denkt dat ook verder kan worden gekeken wat er nog kan worden verbeterd. De foto's mogen worden gebruikt.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt zich af welke verbeteringen de heer Sungur nog meer ziet in de openbare ruimte. Het is een taak van de gemeente om daarin te investeren. Zij dacht bijvoorbeeld aan blindengeleidelijnen. Zij zag die op de foto's van de heer Sungur. Denkt ook hij daaraan?

De heer **Sungur** (DENK) zegt dat dit heel goed zou kunnen. Het valt op dat de stoepen niet overal even breed zijn. Dat punt kan worden bekeken. Ook kan worden bekeken of er meer parkeerplaatsen voor mensen met een fysieke beperking kunnen komen. Dat zijn ideeën die in eerste instantie bij hem opkomen. Wellicht komen er nog meer ideeën binnen. De DENK-fractie ziet daar graag een brief van het college over.

De heer **Schipper** (SP) merkt op dat het hier gaat om een regeling van ondernemers voor ondernemers. Het steekt de SP-fractie, net als in 2010 en 2015, dat hier een degressief belastingbeleid mee is gemoeid, waardoor de grootste spelers het minste bijdragen. Gisteren heeft de SP-fractie een berichtje gekregen van ondernemers die daar erg tevreden mee zijn. Maar wat niet is, kan nog komen. De SP-fractie vindt dat voor iedereen dezelfde spelregels zouden moeten gelden en dat iedereen hetzelfde belastingtarief zou moeten betalen. Ze dient daarover motie 461 (Gelijke monniken, gelijke kappen bij belastingheffing BIZ) in, namens de fracties van SP, PvdA en DENK.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) heeft het briefje gelezen. De CDA-fractie heeft dat gisteren ontvangen. Ze begrijpt dat de heer Schipper dat naast zich neerlegt. Klopt dat? Er staat ook in dat kleine partijen kunnen meeliften op de inzet van het collectief. Ook dat zou een reden zijn om dat op deze manier te doen. Hoe ziet de heer Schipper het draagvlak, straks, als grote partijen dan een zeer grote bijdrage moeten betalen?

De heer **Schipper** (SP) wil niet in herhaling vallen. Hij heeft gezegd dat wat niet is, nog kan komen. De SP-fractie gaat hier nu niet voor liggen. Ze vindt dat er sprake moet zijn van gelijke monniken, gelijk kappen. Hetzelfde geldt voor het ondernemersfonds. Over vijf jaar kan er een heel andere situatie zijn. Dan zou het mogelijk moeten zijn het platte tarief te introduceren. Daar gaat de motie over. Daar staat ook in dat zowel mening over de huidige regeling als de mening over invoering van een plat tarief moet worden gepeild. Veel meer vraagt de fractie niet.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) leest in de motie dat moet worden voldaan aan de wettelijke draagvlakcriteria. Hij begrijpt dat dan ook het criterium van de helft van de WOZ-waarde moet tellen, waarmee de grote partijen voordeel kunnen behalen. Hij vraagt de heer Schipper of dit klopt.

De heer **Schipper** (SP) antwoordt dat het woord "wettelijk" er niet voor niets in staat.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) is blij dat er een voorstel is voor de bedrijfsinvesteringszones. De PvdA-fractie steunt dat. Dat is goed voor de openbare ruimte. Het idee achter de motie is om over vijf jaar te peilen of het draagvlak er is. De grootte van de onderneming wordt daarbij betrokken om te zien of dit op de meer eerlijke manier kan. Dat heeft ook zijn voorkeur. Als de ondernemers dat echt niet willen, houdt het op. Vijf jaar geleden is hetzelfde gevraagd. Daar is niets mee gedaan. De PvdA-fractie heeft nu niets anders dan een briefje dat ze pas gisteren kreeg. De PvdA-fractie steunt het voorstel, maar wil dat wordt bekeken of het over vijf jaar anders kan.

De heer **Van Dalen** (VVD) stelt dat de bedrijven op de Woonboulevard dit willen. Volgens hem moet dit worden doorgezet. De VVD-fractie maakt zich wel zorgen over het parkeren. Als er in de Merwedekanaalzone een anti-autobeleid is, bestaat de kans dat de buurtbewoners hun auto's neerzetten op plaatsen die bedoeld zijn voor de bezoekers en werknemers van de Woonboulevard. De VVD-fractie steunt de motie die de CDA-fractie zal indienen. Hij is benieuwd hoe de wethouder daarover denkt.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) dient motie 462 (Een blauwe zone invoeren op de Woonboulevard) in.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) merkt op dat het nu niet gaat over parkeren. Zij is het ermee eens dat de situatie misschien moet worden aangepast. Kan de wethouder toezeggen de parkeersituatie te betrekken bij de schouw en de raad daarvan op de hoogte te brengen? Dat is nuttiger dan nu een blauwe zone invoeren.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) merkt op dat het debat over de blauwe zone op de Woonboulevard al drie keer eerder door de raad is gevoerd, waarbij de invoering van betaald parkeren steeds als de beste oplossing uit de bus kwam. De Woonboulevard wilde dat dan weer niet. Wat is er anders aan de huidige situatie vergeleken met 2016, toen de raad dat debat ook heeft gevoerd, waarbij werd geconcludeerd dat betaald parkeren de beste oplossing is?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) is het met mevrouw Dekker eens. De motie staat enigszins los van het voorstel. De CDA-fractie spreekt wel degelijk over de Woonboulevard. Vandaar dat zij een motie met een opdracht en geen amendement heeft ingediend.
Het parkeren is een aanhoudend probleem. Het is ook iets waarop ondernemers continu hameren. Zij hoopt dat hierover niet een vierde keer hoeft te worden gedebatteerd. Er is nog steeds geen oplossing. Het gaat haar er niet om morgen de blauwe zone in te voeren, maar zij wil graag zien dat dit door de gemeente als een optie wordt ingebracht. Zij hoopt daarmee mevrouw Dekker tegemoet te komen. Er moet voor gezorgd worden dat het parkeerprobleem in de gesprekken met ondernemers echt wordt aangepakt.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) vraagt mevrouw Zwinkels of haar fractie, als opnieuw blijkt dat betaald parkeren de beste oplossing is, dat dan steunt. Hij heeft weinig vertrouwen in de blauwe zone.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) antwoordt niet te weten wat de beste oplossing is, omdat de fractie niet alle oplossingen op een rij kan zetten. Als de gemeente de bereidheid toont om meer oplossingen naast elkaar te zetten, kan daadwerkelijk een gesprek worden gevoerd. Volgens haar is ook betaald parkeren in de ochtend een mogelijkheid. Het is echter bekend dat daar geen draagvlak voor is. De gemeente moet daar werk van maken, zodat ook die optie dichterbij komt.

De heer **Van Dalen** (VVD) stelt dat de wethouder in de commissievergadering heeft gezegd dat er in Utrecht geen blauwe zones zijn en dat die niet bij het parkeerbeleid horen. Wellicht zijn die toch wel een goede oplossing. Hij onderschrijft wat mevrouw Zwinkels daarover zegt. Dit moet worden onderzocht. Misschien is het de beste oplossing mét draagvlak bij ondernemers.

De heer **Van Heuven** (PvdD) stelt dat de PvdD-fractie geen voorstander is van het voorstel. Ze ziet vooral de voordelen van het voorstel als dat wordt ingezet voor marketingcommunicatie en daarmee voor meer wegwerpspullen, gratis parkeren en negatieve impact op milieu en klimaat. De PvdD-fractie maakt zich er zorgen over dat er te weinig oog is voor het veraangenamen en vergroenen van de verblijfsruimte. Daarom stemt ze tegen het voorstel.
Wel steunt de PvdD-fractie de motie van de D66-fractie tegen kentekencamera's ten behoeve van marketing en communicatie. Die motie heeft de PvdD-fractie meeondertekend. Zijn fractie zal ook instemmen met de moties van DENK en SP. Wat hem betreft, wordt hier zo snel mogelijk betaald parkeren ingevoerd.

De heer **Verschuure** (wethouder) merkt op dat de Bedrijveninvesteringszone (BIZ) niet gaat over cameratoezicht. De BIZ betaalt dat ook niet.
Het oordeel over motie 462 laat hij over aan de raad.
In het plan van aanpak is er sprake van dat men in de toekomst graag gebruik wil maken van de informatie die afkomstig is uit nog niet bestaande camera's om bezoekersaantallen te meten. Dat kan ook op andere manieren worden gedaan. Als daar een privacy-assessment op wordt losgelaten, is dat waarschijnlijk niet eens een probleem. Als het convenant volgend jaar aan de orde is, zal daar nader over worden gesproken. Motie 462 is op dit moment overbodig.
Het woord "marketingdoelstellingen" is een eigen leven gaan leiden en vraagt om enige nuancering.

Men wil graag weten hoe druk het op bepaalde momenten is.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) dankt de wethouder voor zijn antwoord. Zij is het niet eens met de kwalificatie "overbodig". In de raad is nog nooit gesproken over het gebruik van camera's voor communicatie en marketing. Zij ziet dat anders dan de wethouder.

De heer **Verschuure** (wethouder) vindt dit een mooi voorbeeld van dualisme.
Motie 460 van de DENK-fractie gaat over het verbeteren van de toegankelijkheid. Binnenkort zal in samenwerking met de ondernemersvereniging een schouw worden georganiseerd in de openbare ruimte op de Woonboulevard. Het is prima om dit bij de besprekingen te betrekken. Hij wil echter aan verwachtingsmanagement doen. Praten over het uitstallen van goederen in de openbare ruimte kost geen geld, maar er kan ook worden gesproken over het herinrichten van de openbare ruimte. Geprobeerd wordt dat te stutten met de BIZ en enige middelen van de gemeente, maar die zijn beperkt. Voor de openbare ruimte geldt sowieso dat daar eens in de zoveel tijd over wordt gesproken. Hij is positief over motie 460, maar wil wel vragen om meer tijd, ook vanwege corona. Het uitvoeren van de schouw is nu heel lastig. De gemeente mag nu niet met een groep mensen de straat op. Als hij tot het eind van het jaar de tijd kan krijgen, kan hij de motie overnemen. Anders niet, want in de motie staat iets anders.
De heer Schipper heeft motie 461 ingediend. Hij is het met de heer Schipper eens: wat niet is, kan nog komen. In het verleden is echter niet gekozen voor een plat tarief. Hij kan op de motie positief reageren, zij het dat het peilen van het draagvlak aan de ondernemers zelf is. Hij kan hun vragen een dubbele peiling te doen, maar dat is aan de ondernemersvereniging zelf. Hij kan de boodschap in de motie - de raad heeft nu positief besloten, maar wil de volgende keer bekijken hoe het draagvlak voor een degressieve heffing zich verhoudt tot het draagvlak voor een platte heffing - overbrengen, maar de gemeente zal niet zelf een draagvlakmeting doen.

De heer **Schipper** (SP) beseft goed dat dit aan de ondernemers zelf is. De wethouder heeft toegezegd de in de motie verwoorde boodschap over te brengen aan de ondernemers. Het lijkt hem daarom niet nodig om de motie in stemming te brengen. De SP-fractie trekt de motie in.

De **voorzitter** stelt vast dat motie 461 wordt ingetrokken.

De heer **Verschuure** (wethouder) vervolgt dat motie 462, die gaat over blauwe zones, een herhaling van het debat is en niet in het beleid van het college past. Binnenkort komt de parkeervisie van wethouder Van Hooijdonk aan de orde. De raad kan daarover het debat voeren. In Utrecht zijn geen blauwe zones. Een van de belangrijke redenen daarvan is dat de handhaving ervan ingewikkeld is. Via betaald parkeren wordt ook een deel van de handhaving betaald. Bij blauwe zones is dat niet geregeld. Het college zal binnenkort met de raad over de Merwedekanaalzone spreken. Daarmee komt ook het reguleren van parkeren in de omgeving van de Merwedekanaalzone aan de orde. Het college zal met de bewonersvereniging een gesprek voeren over hoe men het parkeren ziet. Het is duidelijk dat een vorm van regulering nodig is. Hij moet motie 462 een negatief advies meegeven, omdat het college niet voorstelt om aan blauwe zones te beginnen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) stelt dat de wethouder de optie van een blauwe zone niet wil onderzoeken, onder andere vanwege de handhaving. Er kan echter worden bekeken hoe daar een mouw aan te passen is.

De heer **Verschuure** (wethouder) zegt dat mevrouw Zwinkels en hij een verschil van inzicht hebben in het gewenst instrumentarium om parkeren te reguleren. Het college stelt niet voor om met blauwe zones te werken. Eén van de belangrijke argumenten is dat daarvoor handhaving moet worden georganiseerd, terwijl daar geen inkomsten tegenover staan. Zeer binnenkort ontvangt de raad de parkeervisie. Dat is een mooie gelegenheid om daarover het gesprek aan te gaan.

De heer **Sungur** (DENK) trekt motie 460 in na de toezegging van de wethouder.

De **voorzitter** stelt vast dat motie 460 is ingetrokken.
Vanavond zal worden gestemd over het voorstel en de ingediende moties.
Daarop schorst hij de vergadering.

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

13. Raadsvoorstel Deelname experiment Centrale Stemopneming.

De **voorzitter** heet burgemeester Dijksma van harte welkom in deze digitale raadsvergadering.

De heer **Van Waveren** (CDA) heet de burgemeester van harte welkom en wenst haar succes met deze vliegende start.
De raad heeft de afgelopen week veel informatie aangaande dit voorstel gekregen. Het standpunt van de CDA-fractie blijft dat het niet handig is om op dit moment deel te nemen aan een experiment, omdat dit extra complexiteit en nieuwigheid in het proces brengt. Het is begrijpelijk dat als aan de RIVM-maatregelen moet worden voldaan, een aanpassing van het telproces nodig is. In de brief staat dat op een aantal stemlocaties sowieso anders moet worden geteld. Hij krijgt van het college graag de bevestiging dat dit ook kan zonder deelname aan het experiment en dat het experiment dus niet nodig is om de maatregelen te treffen die nodig zijn om de telling goed te laten verlopen. Als dat kan, blijft de CDA-fractie bij het standpunt dat dit experiment beter later kan worden gedaan en dat beter kan worden afgewacht om te zien of dit echt van meerwaarde is. Als het college vindt dat het nodig is om dit goed te kunnen organiseren, hoort hij daar graag de onderbouwing van. Vervolgens zal de CDA-fractie haar keuze overwegen.

De heer **Gilissen** (VVD) merkt op dat het vanzelfsprekend aan de burgemeester is om de vraag van de heer Van Waveren te beantwoorden, maar ook hij zal daartoe een poging doen. Dit is geen experiment met centrale stemopneming. Zijn fractie wil in maart 2021 veilig kunnen stemmen. Daartoe wil de VVD-fractie extra ruimte zien. Centrale stemopneming biedt de mogelijkheid om extra ruimte te creëren. Boven dit voorstel had moeten staan: Veilig stemmen maart 2021 in coronatijd. Dat zou een stuk beter zijn geweest. De heer Van Waveren heeft daarover in de commissievergadering een opmerking gemaakt. Het is zijn conclusie dat er nog een paar nachtjes over moet worden geslapen. De VVD-fractie kan op geen enkele wijze lering trekken uit wat centrale stemopneming voor Utrecht betekent. Kan de burgmeester bevestigen dat dit over veilig stemmen gaat en minder over centrale stemopneming zelf?
In de commissievergadering was de VVD-fractie kritisch over de uitgangspunten en over de totstandkoming van het voorstel. Het belang van veilig kunnen stemmen in coronatijd is voor de VVD-fractie erg zwaarwegend. Het kost ook geld. Hij zal daarover dadelijk iets meer zeggen. Langs die lijn is de VVD-fractie voornemens het voorstel te steunen.
In de commissievergadering heeft de VVD-fractie gezegd zich zorgen te maken over het feit dat in Utrecht de begroting vanwege de verkiezingen behoorlijk onder druk staat. Dit heeft voor een deel te maken met de systematiek. Elke verkiezing opnieuw moeten de gemeenteraad en het college aanlopen tegen het feit dat de verkiezingskassen niet dermate zijn gevuld als eigenlijk gewenst is. Wat de fracties van VVD en Student & Starter betreft, zijn verkiezingen het hart van de democratie. Dat betekent dat er ook een substantiële financiële bijdrage tegenover zou moeten staan. Hij heeft daartoe motie 463 (Verkiezingen het hart van onze democratie) opgesteld, die hij bij dezen indient.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) deelt mee dat de D66-fractie nog steeds kritisch is over dit voorstel. De D66-fractie is nog niet overtuigd van de noodzaak om op dit moment, onder deze bijzondere omstandigheden, deel te nemen aan een experiment met centrale stemopneming. Het Rijk vergoedt de kosten daarvan bij lange na niet. De gemeentelijke financiën staan onder druk vanwege corona en het gemeentefonds. De raad voert geregeld pittige discussies over kleinere bedragen dan de kosten van centrale stemopneming. Dit financiële argument ligt de D66-fractie zwaar op de maag. Wat de D66-fractie betreft, geeft de burgemeester een helder signaal in de richting van BZK. Dit zal in de toekomst geen acceptabele werkwijze zijn. Op dit punt is het voorstel enorm veel duurder dan decentraal tellen. Ook na de verkregen informatie blijft er een verschil van ten minste € 60.000.
Het is voor de D66-fractie het belangrijkste om een toegankelijk, betrouwbaar en transparant telproces te kunnen garanderen. Kan de burgemeester duiden hoe de transparantie en toegankelijkheid van het telproces verschillen met en zonder centrale stemopneming? Is het niet wenselijk om onafhankelijk van centrale stemopneming bij het tellen per partij 's avonds een livestream per stembureau te hebben, als fysiek bijwonen misschien onmogelijk is? Daarnaast is het voor de D66-fractie belangrijk dat de door het RIVM uitgevaardigde maatregelen worden opgevolgd.

De D66-fractie denkt daarbij aan de anderhalvemetermaatregel en aan het limiteren van het aantal mensen op bijeenkomsten. Te denken valt aan een relatief beperkte ruimte.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) wijst op de brief van het kabinet over de verkiezingen bij de herindeling, waarin staat dat 25% van de tellers niet genoeg ruimte had om de anderhalvemetermaatregel in acht te nemen. Hoe denkt de D66-fractie daarover? De GroenLinks-fractie maakt zich daarover grote zorgen.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) zegt dat ook de D66-fractie zich daar zorgen over maakt. Daarom is dit punt belangrijk. Behalve de anderhalvemetermaatregel waar de GroenLinks-fractie op doelt, maakt de D66-fractie zich ook zorgen over de grote bijeenkomst die nu kan worden georganiseerd om het tellen van stemmen mogelijk te maken. Daarom wilde zij deze vraag aan de burgemeester stellen.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) zegt dat te snappen, want ook de GroenLinks-fractie maakt zich daar zorgen over. 25% van de tellers heeft gezegd dat dit niet lukte. Is dat voor de D66-fractie acceptabel?

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) antwoordt dat 25% ook voor de D66-fractie te veel is.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) merkt op dat mevrouw Dekker het voorstel deed om stemmen niet fysiek toegankelijk te maken voor mensen die daar een kijkje willen nemen, maar met een livestream te werken. De gemeenteraad weet dat als een livestream wegvalt, de raad niet openbaar kan vergaderen. Hetzelfde geldt voor het stemmen tellen. Hoe denkt mevrouw Dekker daarover?

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) antwoordt dat zij heeft gesproken over het mogelijk maken van een livestream, waarbij het nog steeds mogelijk blijft de locatie fysiek te bezoeken.

De heer **Gilissen** (VVD) zegt dat een livestream niet gratis is. Kan mevrouw Dekker reageren op de motie? De vraag van mevrouw Dekker illustreert precies wat zijn grote zorg is, namelijk dat de raad vanwege schaarste een keuze moet maken, terwijl die open en zo transparant mogelijk wil werken.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) zegt dat motie 463 precies aangeeft waar de pijn zit. De gemeente moet telkens de verkiezingen organiseren, terwijl Binnenlandse Zaken daar niet genoeg geld voor beschikbaar stelt. De D66-fractie is het eens met de uitgangspunten van de VVD-fractie.
Kan de burgemeester zeggen hoe de maatregelen moeten worden gevolgd bij het tellen van de stemmen met en zonder centrale stemopneming?

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) vindt het een lastig raadsvoorstel. Er ontbreekt veel informatie. Dat heeft voor een deel te maken met het feit dat alles heel snel gaat, ook in Den Haag. Elke dag is er weer wat anders. Men heeft ook onderschat hoe dit punt in de raad ligt. Zij vraagt het college om dit in de toekomst wat steviger te onderbouwen. Dat voorkomt een hoop discussie. Vandaag is de oordeelsvorming aan de orde, terwijl meteen ook een besluit moet worden genomen. Dat is niet handig.
Het veilig kunnen stemmen en tellen en het daarbij transparant zijn, staan voorop. Het is aannemelijk dat centrale stemopneming de beste garanties geeft, maar de GroenLinks-fractie vraagt zich af of dit dan nog een experiment met centrale stemopneming kan worden genoemd. In coronatijd vindt een experiment plaats om te zien wat centrale stemopneming brengt, terwijl eigenlijk wordt geëvalueerd wat het effect van corona bij de verkiezingen is.
De motie van de VVD-fractie is erg interessant. Steeds als het over de verkiezingen gaat, komt men uit bij de constatering dat er geen geld is. Er moet worden gediscussieerd over wat de raad echt nodig vindt, in plaats van dat men zegt nergens geld voor te hebben en alles te schrappen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat de PvdA-fractie het voorstel in de commissievergadering heeft gesteund. Het is een logisch moment om aan het experiment centrale stemopneming mee te doen. Voor de PvdA-fractie is het belangrijkste dat iedereen in staat moet worden gesteld om te kunnen stemmen. Als iemand een kwetsbare gezondheid heeft, mag dat niet betekenen dat men uit angst thuisblijft. Daarom is het goed dat er mogelijkheden zijn als vervroegd stemmen en bijzondere stembureaus.

Het gevolg is wel dat de stemmen op verschillende plaatsen binnenkomen en het tellen van de stemmen lastiger is. De opmerkingen van mevrouw De Boer komen overeen met die van zijn fractie. Het is erg vervelend dat het Rijk alleen gedeeltelijk compenseert. Het is aan de burgemeester om dat signaal over te brengen naar Den Haag.
In januari a.s. is er een debat over vrijwilligers. Er komen nu al signalen binnen dat mensen zich weliswaar aanmelden als vrijwilliger, maar van de gemeente geen enkele reactie krijgen. Het is zonde om daar nog weken mee te wachten. Hij hoopt dat de burgemeester erop toeziet dat dit goed gaat.

De heer **Gilissen** (VVD) zegt benieuwd te zijn hoe recent de signalen zijn die de heer Van der Zweth te horen kreeg. Toevallig heeft hij deze week een e-mailbericht gekregen om zich op te geven voor een stembureau.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat die signalen afgelopen maandag of dinsdag bij hem zijn binnengekomen. Maar wellicht heeft men juist daarna dezelfde e-mail ontvangen als de heer Gilissen.

De heer **Van Deún** (PVV) zegt dat voor de PVV-fractie veiligheid voorop staat. Niemand in dit land wil Amerikaanse toestanden. Toch maakt de PVV-fractie zich nog zorgen. De burgemeester kan in het uiterste geval gebruikmaken van haar bevoegdheid tot het vorderen van grote locaties om te gebruiken als stembureau. Dat kan op allerlei plekken. Die bevoegdheid heeft de burgemeester in bijzondere omstandigheden. Verkiezingen in coronatijd zijn bijzonder. Kan de burgemeester deze bevoegdheid inzetten en, zo nee, waarom niet? Via gebruikmaking van die bevoegdheid kan centrale stemopneming misschien voorkomen worden.
De veiligheid van de stembiljetten moet altijd topprioriteit zijn, maar zeker nu er op verscheidene dagen kan worden gestemd. Veel is uit de antwoorden duidelijk geworden, maar toch wil de PVV-fractie weten hoe het precies gaat met het vervoer en de borging van de biljetten van de early voting-lokalen.
Over de andere zaken aangaande de verkiezingen zal in januari in de commissievergadering nog worden gesproken. Laat eerst de Tweede Kamer haar werk doen en besluiten nemen. Daarna wordt er weer verder gesproken.

De heer **Sungur** (DENK) zegt dat de DENK-fractie aanvankelijk positief was over het voorstel. In de commissievergadering ontstonden bij de fractie meer twijfels. Het voorstel dat nu aan de raad voorligt, kan de DENK-fractie echter wel steunen.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) zegt De ChristenUnie-fractie is er nog niet helemaal van overtuigd dat meedoen aan de pilot verstandig is. De ChristenUnie-fractie staat open voor goede argumenten. Het is goed dat dit onderwerp in januari in de raad zal worden besproken. Net als veel andere fracties heeft de ChristenUnie-fractie nog veel vragen. Uiteindelijk vindt de ChristenUnie-fractie dat de verkiezingen veilig, helder en betrouwbaar moeten zijn.
De twijfels over dit voorstel hebben te maken met de betrouwbaarheid en eenduidigheid van het telproces. Vanwege corona is er in feite geen centrale stemopneming. Er moeten nog maatoplossingen worden bedacht, bijvoorbeeld het tellen op lijst- en kandidaatsniveau op 35 locaties. De meest ideale oplossing lijken locaties te zijn waar normaal kan worden geteld. Voor locaties waar dat niet kan, moet een centrale plek komen.
Over de veiligheid van de centrale locatie wordt veel gezegd. Is die coronaproof? Is die meer coronaproof dan de stemlokalen waar op lijstniveau kan worden geteld?

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) zegt dat de PvdD-fractie zich bewust is van de nadelen die aan dit experiment kleven: extra kosten en extra organisatorische inzet. Daarnaast is er de kanttekening die mevrouw De Boer plaatste: gaat het experiment over centrale stemopneming of over het stemmen in coronatijd? De nadelen wegen voor de PvdD-fractie minder zwaar dan het grote voordeel: voldoende ruimte om veilig en nauwkeurig stemmen te tellen op een transparante wijze. Daar ligt voor de PvdD-fractie het zwaartepunt. De goede ervaringen van andere gemeenten en het feit dat het verkiezingsproces vanwege corona sowieso anders zal lopen, maakt dat de PvdD-fractie van mening is dat dit experiment volgend jaar moet worden aangegaan. De PvdD-fractie zal met het voorstel instemmen.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) zegt dat alles anders gaat dan men het afgelopen jaar gewend

is. Hetzelfde zal ook gelden voor de manier waarop de verkiezingen in maart a.s. worden vormgegeven. Het college doet het voorstel om in Utrecht te werken met centrale stemopneming. De Student & Starter-fractie kan zich daarin goed vinden. Behalve dat het de beste manier is om de veiligheid van de stemmentellers te garanderen, zorgt dit er ook voor dat kan worden geteld door een frisse ploeg op een centrale locatie. Zo worden fouten bij het tellen voorkomen.
Het is duidelijk dat de centrale stemopneming op gespannen voet staat met de bekostiging van de processen rond de verkiezingen. Het lijkt de Student & Starter-fractie verstandig om nog eens goed te onderzoeken hoe de financiering beter kan worden geregeld. Daarom is de motie die de VVD-fractie mede namens de Student & Starter-fractie heeft ingediend verheugend. Het is echter heel begrijpelijk waarom deze extra investering nodig is. Daarom zou men voor dit voortel moeten stemmen.

De heer **Wiegant** (SP) is het eens met veel dat is gezegd. Voor de SP-fractie is op dit moment het belangrijkste dat het stemmen en het tellen veilig gebeurt. Hij denkt dat het voorstel daaraan bijdraagt. De SP-fractie zal voorstemmen.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) dankt de raadsleden hartelijk voor hun inbreng. Dit is voor haar een heel mooi onderwerp om het eerste debat in de raad te mogen voeren: het feest der democratie. Het is nu echter een feest dat onder een moeilijk gesternte plaatsvindt. Als er niet eerder was nagedacht over centrale stemopneming, zou juist de coronaproblematiek tot waarschijnlijk eenzelfde soort voorstel hebben geleid. Dat is wat de heer Gilissen, mevrouw De Boer en anderen terecht naar voren brachten.
In de kern gaat het erom dat het hele proces veilig en in alle transparantie op gepaste afstand plaatsvindt. Enkele zaken zorgen ervoor dat de verkiezingen op een andere manier moeten worden georganiseerd dan men is gewend. Naast het feit dat er een anderhalvemetersamenleving is, zijn er drie verschillen ten opzichte van hoe het normaal gaat. Er wordt vroeg gestemd op maar liefst twintig stembureaus, op maandag en dinsdag voorafgaande aan de verkiezingen op 17 maart a.s. Er is het briefstemmen, waarbij de stemmen via elf afgiftepunten of per post worden ontvangen. En er zijn bijzondere stembureaus met beperkte toegang, waar alleen kiesgerechtigden die verblijven in verpleeg- en verzorgingshuizen hun stem mogen uitbrengen.
Dat allemaal bij elkaar opgeteld, maakt dat op een deel van de stembureaus alleen geteld kan worden op basis van de lijst en, gezien de ruimte, niet op basis van de kandidaat. Omdat er - mevrouw Dekkers zei dat terecht - juist eenduidigheid moet zijn, is het van groot belang dat niet bij een deel van de stembureaus het hele proces van stemmen tellen kan plaatsvinden en bij een ander deel alleen op lijstniveau geteld kan worden, waarna vervolgens op een andere locatie op kandidaatniveau geteld moet worden. De cesuur die nu wordt aangebracht, namelijk dat op alle locaties alleen op lijstniveau geteld wordt, waarna de volgende dag in de Jaarbeurs met een frisse ploeg op kandidaatniveau geteld wordt, biedt de garantie om het, bij al die andere nieuwigheden die deze keer aan de orde zijn, zo goed en zo zuiver mogelijk te doen. Daarmee komt er een onbetwistbare uitslag.
Zij denkt dat de heer Gilissen en mevrouw De Boer de spijker op de kop slaan. Het gaat om een betrouwbare, veilige en transparante manier van stemmen tellen, dus daarom is het verstandig, eenduidig en voor iedereen helder als het tellen van de stemmen op alle stembureaus hetzelfde is. Dat kost meer geld. Onder andere door de D66-fractie is gevraagd of zij bereid is om daarover een signaal af te geven in Den Haag. Natuurlijk is zij daartoe bereid.
De fracties van D66 en Student & Starter hebben motie 463 ingediend, waarin wordt gevraagd om de wijze van financiering te onderzoeken, alternatieve financieringsvormen te bekijken en erop toe te zien dat er voldoende middelen beschikbaar zijn voor de verkiezingen. Het lijkt haar verstandig om dit te doen, hoewel het gezien het financiële getij geen eenvoudig onderzoek zal zijn. Zij kan zich voorstellen dat dit misschien ook een steuntje in de rug is. Zij wil daarom motie 463 overnemen.
Mevrouw Dekkers heeft gevraagd in hoeverre het mogelijk is om per stembureau een livestream te organiseren. Zij zal dit uitzoeken. Zij kan daar in een volgend debat - op 7 januari a.s. - misschien iets meer over zeggen. Zij geeft wel een winstwaarschuwing. In de systematiek is livestreamen kwetsbaarder dan mensen fysiek laten toezien op het transparant zijn van het tellen van de stemmen. Het is echter ook een kwestie van meer kosten. Of die de moeite waard zijn, zal uit het onderzoek moeten blijken. Zij is van harte bereid om dat na te gaan.
Mevrouw De Boer heeft iets gezegd over het proces. Dat trekt zij zich aan. Maar zij tekent daarbij aan dat op dit moment in de Tweede Kamer nog het debat wordt gevoerd met minister Ollongren over enkele losse eindjes in het voorstel. Het is voor de gemeenten lastig om alle vragen te beantwoorden terwijl in Den Haag nog niet alle zaken duidelijk zijn.

Zij kan melden dat alle vrijwilligers die zich via de website hebben gemeld inmiddels een reactie hebben gekregen. Afgelopen maandag zijn de oud-stembureauleden benaderd. Vandaag worden de nieuwe aanmelders benaderd.
De heer Van Deún heeft gevraagd waarom zij haar bevoegdheid niet kan inzetten om stembureaus te vorderen. Als een burgemeester bevoegdheden inzet die vrij stevig zijn, moet daar een zeer sterke aanleiding voor zijn. Op dit moment is die aanleiding er niet. Het gaat best ver om locaties te vorderen die verscheidene dagen moeten worden gebruikt. Zij denkt dat het op dit moment niet aan de orde is om dat te doen. Als men vergaande bevoegdheden heeft, moet men die alleen proportioneel inzetten.
De heer Van Deún heeft ook een vraag gesteld over het vervoer van de stembiljetten. Daar is door burgemeester Den Oudsten al iets over gezegd in een brief naar aanleiding van de vorige commissievergadering. Het vervoer vindt op dezelfde wijze plaats als bij eerdere verkiezingen. Hooguit is er soms een extra vervoersbeweging, maar die is net zo goed beveiligd.
Mevrouw Streefland heeft gevraagd of de Jaarbeurs coronaproof is. Dat is het geval. Daarover staat in de brief het een en ander. Er zijn verscheidene in- en uitgangen. Ook de anderhalvemetermaatregel is goed te handhaven. Dit maakt het mogelijk dat ook anderen op het telproces kunnen toezien, wat vanuit het oogpunt van transparantie van belang is.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) dankt de burgemeester voor haar beantwoording. Zij heeft een vraag over de eenduidigheid. Het is nu eenmaal zo dat er op 35 locaties niet op dezelfde manier geteld zal worden. Er is dus geen sprake van eenduidigheid, ook niet met centrale stemopneming. Hierover wil zij meer duidelijkheid.
In de brief van de heer Den Oudsten werd duidelijk dat de anderhalvemetermaatregel in de Jaarbeurs is gewaarborgd. Het blijft echter een evenement waarbij honderden mensen op één locatie bij elkaar komen. Zij zou op haar vraag dus graag een dieper antwoord willen krijgen.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) wil aan de vraag van mevrouw Dekker-Abdulaziz toevoegen dat er 105 locaties zijn waar wél op lijstniveau kan worden geteld, coronaproof. Is dat minder veilig dan de Jaarbeurs?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) stelt dat het meer de optelsom der dingen is die maakt dat de voorkeur uitgaat naar het centraal tellen in de Jaarbeurs. Er zijn verschillende veranderingen ten opzichte van de normale situatie, om te beginnen de anderhalve meter. Aanvankelijk werd 100 m² voldoende geacht om op anderhalve meter afstand ook op kandidaatniveau te kunnen tellen. In de praktijk bleek echter dat dit niet goed uitpakt. Er was meer ruimte nodig. Ook hebben de stembureaus te maken met een aantal andere zaken dan normaal, namelijk het briefstemmen en het vroeg stemmen, en, gelet op de fysieke omstandigheden, het op die locatie niet op kandidaatniveau kunnen tellen. Deze optelsom geeft de doorslag om te besluiten dit zo eenvoudig, transparant en eenduidig mogelijk te doen: alle stembureaus tellen ter plekke op lijstniveau en het tellen op kandidaat-niveau gebeurt centraal - de volgende dag, met een frisse ploeg tellers - in de Jaarbeurs, onder omstandigheden die acceptabel zijn, met inachtneming van de richtlijnen van het RIVM. Dat is de hele redenering. Daarmee worden minder risico's gelopen.
Natuurlijk kan men onaangename verrassingen tegenkomen, zoals men gezien heeft bij de herindelingsverkiezingen. Die wil men zo veel mogelijk voorkomen. Daarom pleit zij ervoor om de voorgestelde werkwijze toch een kans te geven. Die zal vanzelfsprekend worden geëvalueerd. Hiermee wordt een heldere lijn getrokken. Dat is voor iedereen die aan het verkiezingsproces deelneemt, als vrijwilliger of als voorzitter van een stembureau, het meest duidelijk.
Mevrouw Dekker noemde het tellen van de stemmen in de Jaarbeurs een evenement. Zij vindt dat geen gepast woord. Het is weliswaar het feest der democratie, maar het is geen feest. Het is een noodzakelijk democratisch proces, dat veilig, met inachtneming van de coronaregels, moet verlopen. De Jaarbeurs is coronaproof. Dat is verkend. Uiteindelijk is het aan de raad om daarover een afweging te maken. De raad is de baas.

De heer **Van Waveren** (CDA) stelt dat de burgemeester de bevoegdheid heeft om dit soort dingen te regelen en om de komende tijd maatwerk te leveren. Dit hoeft niet per se in een raadsbesluit vastgelegd te worden, ware het niet dat de raad een raadsbesluit moet nemen over het aannemen van € 40.000 van het Rijk om deel te nemen aan de proef. Als de burgemeester belooft om goed te bekijken wat nodig is om maatwerk te leveren, helpt dat zijn fractie misschien bij de stemming.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) merkt op dat hij tijdens dit debat een bericht ontvangen heeft van iemand die heel graag stemmen wil tellen, maar dat dit niet kan omdat zij alleen over een buitenlands telefoonnummer beschikt. Hetzelfde zou ook gelden voor mensen die geen 06-nummer hebben. Als je stemmenteller wil worden, moet je een 06-nummer opgeven. Kan de burgemeester dit punt betrekken bij het proces? Het zou goed zijn als ook deze mensen een bijdrage kunnen leveren aan de verkiezingen, aangezien alle tellers keihard nodig zijn.

De heer **Gilissen** (VVD) zegt met een dilemma te zitten. Hij stelt voor om motie 463 wel in stemming te brengen, want met een aangenomen motie in de hand kan de burgemeester het gesprek rond de voorjaarsnota sterker voeren. Mochten de collega's daar onverhoopt bezwaren tegen hebben, dan hoort hij die graag nu.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) merkt op dat de heer Van Waveren formeel gelijk heeft. Het raadsbesluit is alleen nodig om deel te kunnen nemen aan de proef en om het geld binnen te kunnen harken. Als de gemeente de € 40.000 ontvangt, is dat niet genoeg, maar beter dan niets. Overigens weet zij dat de raad veel waarde hecht aan betrokkenheid bij dit proces. Zij kan zich voorstellen dat men deze discussie alsnog met elkaar voert. Daar heeft zij alle begrip voor. Zij ziet daar elke keer opnieuw naar uit.
Zij heeft op dit moment geen informatie over het punt dat de heer Koppelaar inbracht. Zij zal dit uitzoeken en daarover op 7 januari a.s. antwoorden.

De **voorzitter** zegt de burgemeester dank voor de beantwoording.
Hij deelt mede dat de stemming over het voorstel en de ingediende moties vanavond zal plaatsvinden.

De voorzitter schorst daarop de vergadering tot 15.00 uur.

(Bij heropening van de vergadering heeft de heer Zwanenberg het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan mevrouw Rajkowski.)

De **voorzitter** heropent de vergadering en wenst iedereen welkom terug, ook de mensen die thuis meekijken. Ze meldt dat de stemmingen vanavond zullen plaatsvinden.

Actuele moties.

Actuele motie 449. "Eens gegeven…(giften in de bijstand)".

Mevrouw **Podt** (D66) wijst erop dat de coronacrisis bij veel mensen in Utrecht, in het bijzonder mensen in de bijstand, tot financiële problemen leidt. Maar als ze iets extra's krijgen om deze tijd goed door te komen, worden ze gekort op hun bijstand. Dit is onwenselijk en daarom dient ze motie 449 (Eens gegeven…(giften in de bijstand)) in, namens de fracties van D66, GroenLinks, PvdA, Student & Starter, SP, DENK, PvdD en ChristenUnie. Het dictum draagt het college op in de periode tot 30 juni 2021 (eenmalig) giften tot een totaal van € 1.000 vrij te laten van korting op de bijstandsuitkering, in lijn met de mogelijkheden die de Participatiewet biedt.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) kan de motie overnemen, omdat ze het zeer met de indieners eens is dat mensen in deze tijden wat financiële steun goed kunnen gebruiken. Bovendien valt de motie binnen de kaders van de Participatiewet.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) vindt het fijn dat de motie wordt overgenomen. Ze herinnert eraan dat eerder is gevraagd of er überhaupt niet meer giften vrij kunnen worden gelaten. Daar komt nog een reactie op. Ze stelt voor bij de uitwerking daarvan mee te nemen of deze mogelijkheid in coronatijd werkt. Is de wethouder bereid dat te doen?

Mevrouw **Voortman** (wethouder) zal sowieso kijken wat de ervaringen hierbij zijn. Ze zegt toe die met de raad te delen. Ook komt ze met een reactie op het verzoek te kijken wat er in andere steden gebeurt met structurele giften.

Mevrouw **Podt** (D66) bedankt de wethouder voor het overnemen van de motie. Ze zal bij de mede-indieners checken of ze hiermee de motie kan intrekken. Ze komt hierop later terug.

Actuele motie 450. Belevingsonderzoek naar een vuurwerkloze jaarwisseling.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) herinnert aan het initiatiefvoorstel van de fracties van GroenLinks en PvdD dat in de commissie is behandeld om van de jaarwisseling een feest voor iedereen te maken. Een aantal fracties heeft daarop voorgesteld eerst te kijken hoe het deze jaarwisseling loopt met het landelijk vuurwerkverbod. De fracties van GroenLinks en PvdD vinden dit een goed idee, maar willen dan wel dat dit goed wordt geëvalueerd. Ze geven daarbij een aantal zaken mee. Die staan in de motie die ze samen indienen. Het dictum draagt het college ten eerste op een neutraal en feitelijk belevingsonderzoek te doen, gericht op het ontbreken van vuurwerk tijdens de jaarwisseling onder inwoners, zorgorganisaties en zorgmedewerkers, huisartsen, handhavers, politie en vuurwerkverkopers middels een digitale consultatie en (telefoon)gesprekken.
Ten tweede deze informatie breed mee te nemen in de gebruikelijke evaluatie van de nieuwjaarsnacht en in te gaan op hoe positieve en negatieve aspecten anders ervaren zijn door het eenmalige verbod. En ten derde eventueel extra budget te vinden in de middelen voor participatie/inspraak.

De heer **Koning** (D66) vraagt wie de inwoners zijn die extra geraadpleegd moeten worden en of dit een representatieve groep is van de Utrechtse bevolking.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) antwoordt dat bij de inwonersenquêtes vragen kunnen worden meegenomen. Dat betreft een representatieve, brede groep. Verder is dit aan de invulling van het college. Daarbij valt te denken aan de mogelijkheid dat inwoners ergens een reactie kunnen achterlaten. De indieners hebben geen specifieke doelgroep op het oog bij de inwoners.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) mist dat er geen aanbod is voor alternatieven; die hebben ook niet in het initiatiefvoorstel gestaan. Ze vraagt waarom niet wordt gevraagd wat mensen tijdens de vuurwerkloze jaarwisseling wel doen en dit mee te nemen in het belevingsonderzoek.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) vindt het een heel goed idee om te kijken wat mensen wel doen en daarover vragen te stellen. Ook kan daarbij bekeken worden of een vuurwerkshow in de buurt uitmaakt in de behoefte van mensen om zelf al dan niet vuurwerk af te steken. Ze geeft de suggestie mee aan het college om hierover ook vragen te stellen in het onderzoek.

De heer **Gilissen** (VVD) merkt op dat het kabinet het voornemen had om de mogelijkheden voor het afsteken van vuurwerk te beperken. De VVD-fractie is uitermate geïnteresseerd wat de impact daarvan is, maar dat kan nu niet worden gecheckt. Is mevrouw De Boer het met hem eens dat ook de volgende jaarwisseling, met beperkte mogelijkheden om vuurwerk af te steken, moet worden meegenomen, om te weten wat de impact van een vuurwerkverbod is?

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) is dat niet met de heer Gilissen eens. De GroenLinks-fractie is voor een totaal vuurwerkverbod om redenen die ook in het initiatiefvoorstel hebben gestaan. Voor de weging van het initiatiefvoorstel is het belangrijk te weten hoe dit totale verbod uitpakt. Het staat de heer Gilissen vrij om een initiatief te nemen om te kijken hoe een beperkt vuurwerkverbod uitpakt.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) reageert op de motie die voorligt en niet op het debat dat eerder is gevoerd. Het college is zeer bereid om zo'n neutraal belevingsonderzoek te doen, zoals opgedragen onder dictumpunten 1 en 2. Het derde dictumpunt is niet gedekt. Maar omdat het woord "eventueel" is toegevoegd, is het voor het college mogelijk de motie over te nemen.

De heer **Koning** (D66) vindt dat deze motie niet ten koste van andere zaken mag gaan. Hij vraagt de toezegging dat ze niet ten koste gaat van belangrijke taken in het domein Veiligheid.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) vindt het niet verstandig om zo maar budget van iets anders weg te halen, als onbekend is wat daarvoor terugkomt. Ze ziet het derde dictumpunt als een verzoek om te kijken wat er nodig c.q. mogelijk is en ten koste van wat een eventuele dekking zou zijn. Dit is iets anders dan zo maar geld weghalen uit het participatie- en inspraakbudget. Daarom zegt ze toe dit

aan de raad te laten zien. Dan kan de raad afwegen of dit wijs is of niet.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) vraagt of in het belevingsonderzoek expliciet vragen kunnen worden meegenomen over alternatieven die de mensen zelf hebben en hoe ze alternatieven van de gemeente als een vuurwerkshow hebben ervaren.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) antwoordt dat dit kan. Ze waarschuwt ervoor het onderzoek te overladen met vragen, omdat het anders te groot, zwaar en duur wordt en zelf een probleem. Ze is bereid dat ene punt mee te nemen. Ze heeft begrepen dat de indiener daar geen bezwaar tegen heeft.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) legt uit dat ze ambtelijk het advies heeft gekregen om dictumpunt 3 als dekking op te nemen. Ze vindt het prima als de burgemeester naar andere opties wil kijken. Ze trekt motie 450 in.

<u>Actuele motie 451. Komt Kondor Wessels Projecten (KWP) de gemaakte afspraken alsnog na?</u>

De heer **Işik** (PvdA) meldt dat de gang van zaken rond de Wilhelminawerf, met als resultaat onbetaalbare koop- en huurwoningen, de indieners heel kwaad maakt. Ze zijn ook kwaad omdat het college vaak grove fouten maakt en ontwikkelaars er makkelijk mee wegkomen. Ze zijn boos omdat de stad op deze manier onbetaalbaar wordt. Als voorbeeld noemt hij project Zijdebalen, waar het afgesproken aantal sociale huurwoningen niet terugkomt.
Het is vervelend dat de ontwikkelaar voor de Wilhelminawerf zijn afspraken niet nakomt en dat het college er niet in is geslaagd ervoor te zorgen dat de ontwikkelaar de gemaakte afspraken uitvoert. Daarom dient hij de motie in namens de fracties van PvdA, GroenLinks, D66, SP, Student & Starter, VVD en DENK. Als de ontwikkelaar in gebreke blijft bij het realiseren van sociale huurwoningen, zijn er twee mogelijkheden, direct starten met een juridische procedure en/of het beëindigen van de zakelijke relatie. Kan het college hierop reageren?

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) meldt dat de PvdD-fractie deze motie van harte steunt en ook verontwaardigd is over de verhoging van de huurprijzen. Ook zij wil nooit meer zien dat het college zich zo laat inpakken door marktpartijen, die de hoofdprijs willen verdienen. Ze vraagt of de motie niet scherper verwoord had kunnen worden, concreter: hoe, wanneer, waar de raad wil dat het college dit vastlegt. De twee toezeggingen die de heer Işik vraagt, staan niet in de motie.

De heer **Işik** (PvdA) antwoordt dat hij had gewild dat de motie verder ging en zou oproepen de afspraken in een extra document vast te leggen, of dat er een scherpe formulering zou komen van het college voor de ontwikkelaars. Daarvoor had hij echter niet de brede steun van andere fracties.

De heer **Te Hoonte** (VVD) maakt een punt van orde. Hij weet niet of het vragen van twee toezeggingen in het format van een actuele motie past. De heer Işik heeft het dictum niet voorgelezen, daarom ontstaat er voor de luisteraars een vreemd beeld over wat niet in de motie staat en niet wat er wel in staat. Hij hecht eraan dat het dictum wordt voorgelezen. De strekking van de motie is tot nu toe niet gedeeld.

De **voorzitter** wijst erop dat de afspraak is dat de strekking van de motie wordt gedeeld, maar dat de motie niet voorgelezen hoeft te worden. Het is aan de raad om deze afspraak te veranderen. Ze stelt voor het te houden bij het delen van de strekking.

De heer **Işik** (PvdA) reageert dat de strekking van de motie heel duidelijk is. Afspraak is afspraak, de ontwikkelaar moet de afspraken nakomen en teruggaan naar de afgesproken huurprijs. Op basis daarvan moet de ontwikkelaar de woningen verhuren.

De heer **El Abassi** (DENK) is het met de PvdD-fractie eens en sluit zich aan bij de vragen die aan de heer Işik zijn gesteld. Deze heeft gezegd dat de formulering van de motie mede afhankelijk was van hoe andere fracties erin staan om een meerderheid te krijgen. Hij mist bij deze en de volgende motie de nadruk op het juridisch bindend vastleggen van afspraken.

De heer **Işik** (PvdA) vindt het belangrijk twee dingen mee te geven. Als hij dit specifiek zou hebben

opgenomen, wekt hij de indruk dat de afspraken die in de brief zijn verwoord, niet voldoende zouden zijn. Bovendien heeft hij gezegd dat hij dit graag in een extra document vastgelegd zou zien. De motie is het eindresultaat van de discussie onder de indieners. Hij begrijpt de heer EL Abassi en mevrouw Sasbrink, want hij had liever ook een scherpere formulering gebruikt.

De heer **Diepeveen** (wethouder) beschouwt de tekst van de motie als een bevestiging en ondersteuning van de door het college ingezette lijn. Hij zal de raad begin volgend jaar informeren over de voortgang van de stappen die het college heeft gezet en zal zetten. Die zullen waar nodig juridisch van aard zijn. Overigens, in de laatste constatering spreekt de motie over Volker Wessels, dat moet Kondor Wessels Vastgoed zijn als ondertekenaar van het Stadsakkoord. Dit staat correct in de eerste overweging van motie 452, die nog volgt.
Het college kan inhoudelijk instemmen met deze motie en kan haar overnemen, maar wellicht stellen de indieners het op prijs als de raad zich erover uitspreekt. Daarom laat hij het oordeel over aan de raad.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) vraagt de wethouder te bevestigen dat wat in 2016 is afgesproken, afdwingbaar is en het niet nodig is deze afspraken apart te gaan vastleggen.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat het college ervan uitgaat dat de afspraken die zijn gemaakt in november en december 2016 afdoende zijn. Het college gaat op die lijn verder.

De heer **Işik** (PvdA) vindt het cruciaal en zeer belangrijk dat de raad een signaal afgeeft in de richting van ontwikkelaar en samenleving. Hij is het met de wethouder eens dat er een raadsbrede uitspraak moet komen. Daarom laat hij de motie in stemming brengen.

Actuele motie 452. Compensatie sociale huurwoningen Wilhelminawerf.

De heer **Işik** (PvdA) wijst erop dat deze ontwikkelaar in dezelfde periode in 2016 heeft toegezegd dat de compensatie van het percentage sociale huurwoningen zou worden gerealiseerd. Na vier jaar is die compensatie er nog steeds niet. Hoe kan dat? Hij verwacht niet dat de ontwikkelaar zich aan de afspraken zal houden en maakt zich grote zorgen, omdat deze een van de grote partners is van de stad en het Stadsakkoord heeft getekend. Daarom dient hij namens de fracties van PvdA, GroenLinks, SP, PvdD, Student & Starter, PVV en DENK een motie in met in het dictum dat bij een volgend project van KWP de percentages sociale huur en middenhuur ten minste in lijn zijn met de Woonvisie.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) vindt dit een lovenswaardige motie, maar hij heeft moeite met het feit dat in het dictum staat "bij een volgend project van…". Volgens hem gaat het om alle komende projecten. De vraag is waar de knip wordt gelegd. Valt de Archimedeslaan er ook onder, waar al is begonnen, of start de uitvoering van de motie vanaf nu?

De heer **Işik** (PvdA) zegt dat hij in het dictum iets anders had gewild. Het gaat hem erom dat linksom of rechtsom de compensatie binnen afzienbare tijd op papier plaatsvindt. Het maakt hem niet uit bij welk project, maar er moet vastgelegd worden dat er binnen een vastgestelde termijn compensatie plaatsvindt. Als dit bij de Archimedeslaan kan, graag, maar zo niet, zo snel mogelijk.

De heer **Te Hoonte** (VVD) valt het op dat in de eerste constatering gerefereerd wordt aan de brief, terwijl zojuist is geconstateerd dat die brief voor de raad bindend is. Daarin staat duidelijk dat de compensatie gaat over de Merwedekanaalzone. Hoe ziet de heer Işik dit? Haalt hij met deze motie zijn vorige motie niet onderuit?

De heer **Işik** (PvdA) vindt dat de heer Te Hoonte eerlijk moet zeggen dat hij geen sociale huurwoningen wil. De compensatie in de Merwedekanaalzone heeft na vier jaar nog steeds niet plaatsgevonden en hij gelooft er niet in dat dit alsnog zal gebeuren. Daarom vraagt hij met deze motie een uitspraak van de raad.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt als punt van orde dat hij de suggestie verre van zich werpt dat de VVD-fractie geen sociale huurwoningen zou willen. Hij vindt dit geen relevant antwoord op zijn vraag.

De **voorzitter** vindt dit geen punt van orde. Dit is een politieke mening en framing hoort volgens haar helaas bij het debat.

De heer **El Abassi** (DENK) vindt de uitspraak van de heer Işik niet vreemd, omdat de VVD-fractie niet echt voor sociale huurwoningen opkomt. Ook is het niet vreemd dat de heer Işik verwijst naar de brief van 10 november 2016, gezien de belofte daarin over sociale huurwoningen. Hij vraagt of hij de motie moet lezen als "bij ieder volgend project" en niet "bij een volgend project".

De heer **Işik** (PvdA) antwoordt dat hij met de opmerking "bij een volgend project" druk wil uitoefenen, omdat er de afgelopen vier jaar niets is gebeurd. De realisatie van een project zal zeker drie tot vier jaar duren, terwijl de wachttijd in Utrecht voor een sociale huurwoning ruim twaalf jaar is. Hij wil zo snel mogelijk vastgelegd hebben waar de compensatie plaatsvindt.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt mede namens collega Verschuure dat hij er zeker op zal toezien dat de percentages in een volgend project overeenkomen met de Woonvisie. Die percentages zullen niet heel strak 35 en 25 zijn, maar projectafhankelijk. Bij de afspraken over de Wilhelminawerf in 2016 was de huidige Woonvisie nog niet vastgesteld. Daarom zal hij ruimte zoeken voor extra volkshuisvestelijke prestaties voor Kondor Wessels Projecten.
Hij stemt in met dictumpunt 2. Uiterlijk eind 2021 zal hij de raad informeren over de resultaten in een volgend project, dan wel volgende projecten van KWP.
Inhoudelijk kan hij de motie overnemen, maar hij kan zich voorstellen dat de indieners het op prijs stellen dat de raad zich over deze motie uitspreekt. Hij laat het oordeel aan de raad.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt of de wethouder er geen risico in ziet dat de gemeente met lege handen komt te staan als ze de inhoud van de brief uit 2016 oprekt.

De heer **Diepeveen** (wethouder) herinnert eraan dat de brief in 2016 tot stand kwam met 30% compensatie aan de Merwedekanaalzone toen KWP probeerde daar grondposities te verwerven. Dat is op niets uitgelopen. De vorige wethouder, de heer Jansen, heeft gezegd dat hij zich wilde inspannen om de toezegging van KWP waar dan ook in de stad te laten gelden. Die lijn heeft hij in de commissie uiteengezet.

De heer **Schipper** (SP) vraagt of de wethouder het met hem eens is dat de raad zich niet blind moet staren op de Archimedeslaan, maar breder moet kijken.

De heer **Diepeveen** (wethouder) is het ermee eens dat er stadsbreed naar moet worden gekeken.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) vraagt meer duidelijkheid van de wethouder op zijn duiding van het eerste dictumpunt. In de brief gaat het om 30% sociale huur, terwijl de motie oproept voor 35% sociale huur te gaan. Welk percentage hanteert de wethouder?

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat de Woonvisie na het schrijven van de brief is vastgesteld. Daarin staat een hoger percentage voor sociale huur. Dat is een nieuwe werkelijkheid. In de koers van het college leidt dit ertoe dat het bij KWP probeert te bewerkstellingen dat dit leidt tot een extra volkshuisvestelijke prestatie. De Woonvisie geldt voor alle projecten in de stad en voor alle projectontwikkelaars, evenals het stadsakkoord.

De heer **Koning** (D66) meldt dat de D66-fractie overweegt deze motie te steunen. Ze is het eens met het idee hoge eisen te stellen aan bouwprojecten en dat heel goed te borgen. Maar ze vindt ook dat het de raad niet past om een enkele marktpartij te straffen. Deze motie ademt dat wel uit. De D66-fractie gaat ervan uit dat de afspraken bij de Wilhelminawerf zullen worden nagekomen. Is de wethouder met hem van mening dat het juridisch niet houdbaar is aan een specifieke ontwikkelaar andere eisen te stellen dan aan andere, en dat dit per projectlocatie wel mogelijk is middels anterieure overeenkomsten?

De heer **Diepeveen** (wethouder) bevestigt dat dit projectafhankelijk is. Het ligt hier tweeledig: aan de ene kant de algemene stedelijke kaders zoals de Woonvisie en afspraken met marktpartijen in het stadsakkoord. Aan de andere kant een uit het verleden meegenomen specifieke afspraak die

betrekking heeft op deze ene partij. Hij poogt beide tot hun recht te laten komen. Daarom spreekt hij over een extra volkshuisvestelijke prestatie.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) vraagt wat er aan de acties van het college verandert als de motie in stemming wordt gebracht.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat het aan de raad is of het aannemen van de motie meerwaarde heeft in de richting van KWP.

De heer **Işik** (PvdA) dankt voor de reactie van de wethouder. Hij zal de motie in stemming laten brengen om als raad een signaal aan de projectontwikkelaar te geven dat hij afspraken dient na te komen en om een signaal te geven aan de samenleving dat de raad alles op alles zet om de projectontwikkelaar aan het werk te zetten.

Actuele motie 453. Ontheffing plakverbod voor politieke partijen in verkiezingstijd.

De heer **Sungur** (DENK) verwacht dat partijen de komende verkiezingen vanwege de coronacrisis nauwelijks in staat zullen zijn om te gaan canvassen, flyeren en mensen op straat aan te spreken. Daarom vindt hij het eens te meer belangrijk om meer zichtbaar te zijn in de stad en bij te kunnen dragen aan de verkiezingsopkomst. Daarom roep de fractie van DENK, samen met de fracties van D66, CDA, Stadsbelang Utrecht, PVV en SP via de ingediende motie op om politieke partijen ontheffing te verlenen voor het plakverbod, zodat ze via spandoeken of sandwichborden campagne kunnen voeren. Om veel rommel in de stad te voorkomen, pleiten ze ervoor om nadere regels uit te werken, zodat de verkeersveiligheid geborgd blijft en partijen zelf verantwoordelijk zijn voor het opruimen van hun campagnemateriaal in de openbare ruimte.
Hij pleit ervoor na de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 te evalueren hoe dit is gegaan, om te bekijken of de raad hiermee wil doorgaan.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) begrijpt uit de toelichting en de constateringen dat het om een tijdelijke maatregel gaat in verband met de coronacrisis, terwijl het dictum pleit voor een permanente maatregel. Wat is het doel van deze motie?

De heer **Sungur** (DENK) antwoordt dat het dictum uitgaat van een positieve ervaring en ervan uitgaat dat politieke partijen in staat zijn om verantwoordelijk om te gaan met deze ontheffing. Het spreekt de wens uit om dit blijvend te maken. Maar het kan misgaan. In de politiek is niets per se permanent. Over een tijdje kan er opnieuw naar worden gekeken of hiermee moet worden doorgegaan.

De heer **Gilissen** (VVD) vraagt waar de gemeenteraad voor stemt als deze motie in stemming wordt gebracht en waarom dit niet in de tekst staat.

De heer **Sungur** (DENK) antwoordt dat hij niet heel veel tijd heeft gehad om de motie met iedereen te kunnen afstemmen. Hij staat open voor een toezegging van de burgemeester dat deze ontheffing de komende twee verkiezingen, dus ook die voor de gemeenteraad, wordt beproefd, voordat ze definitief wordt gemaakt. De motie spreekt een wens uit om die blijvend te geven, ervan uitgaande dat de politieke partijen hiermee verantwoord kunnen omgaan. Daarom staat er in het dictum dat er regels moeten worden opgesteld waaraan de politieke partijen zich moeten committeren, waaronder de regel dat ze zelf hun campagnemateriaal opruimen.

De heer **Van Der Zweth** (PvdA) begrijpt dat de partijen het materiaal zelf binnen een week moeten opruimen. Hij vraagt of de heer Sungur met hem deelt dat dit maar een deel van het probleem is en er met slecht weer veel troep in de openbare ruimte terechtkomt en vervuiling optreedt, wat men niet wil.

De heer **Sungur** (DENK) vindt het inherent aan een verkiezingstijd dat er rommel op straat terechtkomt. Flyers van alle partijen zwerven overal rond, ook bij de vorige verkiezingen. Met die borden wordt niet heel veel gedoe binnengehaald. Hij gaat ervan uit dat de politieke partijen hiermee verantwoord omgaan. Ze kunnen elkaar erop aanspreken.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) constateert dat de heer Sungur optimistisch is. Ze wijst erop dat de borden zijn afgeschaft en in het kader van de coronacrisis deze verkiezingen weer voorbedrukte borden worden gebruikt. Waarom is het dan nog nodig om overal te kunnen plakken in de stad?

De heer **Sungur** (DENK) antwoordt dat de verkiezingsborden helpen om de verkiezingen meer zichtbaar te maken, maar die niet de hele stad dekken. Daarom is het juist in deze periode, waarin er minder op straat mogelijk is, belangrijk om de mensen op die manier te attenderen op de verkiezingen. Hij zou het problematisch vinden als de opkomst onder de 50% ligt. Daarom regelt hij dit liever aan de voorkant en gaat hij liever uit van vertrouwen. Achteraf kan worden besproken hoe het is gegaan.

De heer **Van Heuven** (PvdD) herinnert eraan dat de PvdD-fractie voor de voorbeplakte borden heeft gestemd, omdat ze autobewegingen van plakteams voorkomen. Die komen met de plakontheffing terug. Wat vindt de heer Sungur hiervan?

De heer **Sungur** (DENK) antwoordt dat hij zelf geen bakfiets heeft, maar heel veel partijen wel. Zijn partij zal een van de weinige zijn die de auto zal gebruiken. Hij verwacht dat het aantal bewegingen zal meevallen. Hij maakt zich grotere zorgen over de opkomst en de vertegenwoordiging van bepaalde groepen.

Mevrouw **Streefland** (ChristenUnie) meldt dat de ChristenUnie-fractie geen voorstander van deze ontheffing is en echt die verrommeling ziet aankomen. Ze vraagt hoeveel borden er van de heer Sungur mogen komen en of partijen er lustig op los mogen plakken. Ook vraagt ze of bewezen is dat er een relatie is tussen meer plakken en een hogere opkomst.

De heer **Sungur** (DENK) denkt dat er een relatie is tussen meer zichtbaarheid en een hogere opkomst. Meer plakken betekent meer zichtbaarheid. Hij weet niet of er ooit onderzoek is gedaan naar een causaal verband. Hij vindt het een goed idee om in het kader van de regels iedere fractie een x-aantal plekken toe te wijzen. Op die manier kan het college invulling geven aan de regels die in de motie worden voorgesteld, zodat op een verantwoorde manier campagne kan worden gevoerd, zonder afbreuk te doen aan de opkomst.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) is een klein beetje spelbreker door deze motie te ontraden. Een deel van de argumenten is al genoemd, namelijk dat dit in een samenleving waar men kien moet zijn op ruimte in de openbare ruimte vanwege het handhaven van de anderhalvemetersamenleving, geen dingen moet doen die leiden tot potentieel extra verrommeling van dezelfde openbare ruimte. Verkiezingsborden zijn objecten die de begaanbaarheid van de openbare ruimte tegengaan. Bovendien is het risico dat het gemeente na de verkiezingen alsnog aan de lat staat om al die spandoeken en borden op te ruimten. Die kostenpost moet men niet opzoeken.
Ten slotte gaat het hier ook om rechtsgelijkheid. Immers, waarom krijgen politieke partijen wel ruimte voor hun uitingen op straat, terwijl ondernemers die mogelijkheid niet wordt gegund?
Daar komt bij dat het dictum lastig is opgesteld. Daarin staat plat gezegd: laat ons plakken en zoek het maar uit, college, onder welke omstandigheden dat het beste kan. Als de indieners van mening zijn dat ze dit privilege voor de politiek zouden moeten hebben, moeten ze ook de condities waaronder die worden gegeven zelf verzinnen. Ook om die reden heeft ze problemen met de motie.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) wijst erop dat het om vrije plakplaatsen gaat die ook door ondernemers kunnen worden gebruikt. In die zin is er geen uitzondering voor politieke partijen. Op dit moment zijn er nul openbaar toegankelijke plakplaatsen in Leidsche Rijn, Oost of de wijk Noordoost en maar één in Overvecht. Is de burgemeester bereid om meer en beter gespreide vrije plaklocaties toe te voegen voor maatschappelijke uitingen?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) reageert dat in de motie niet staat dat ook de ondernemers ontheffing kunnen krijgen. Ze gaat uit van wat er geschreven staat.
Er zijn op dit moment 30 vrije plakplaatsen en meer dan 1500 andere reguliere plekken, zoals displays, frames, vitrines en bushokjes, waar in het verleden en ook nu weer gebruik van kan worden gemaakt om jezelf in de aanbieding te doen. Bovendien heeft de raad bij amendement begin deze maand de oorspronkelijke bezuiniging op de kosten voor de plaatsing van verkiezingsborden

teruggedraaid. Van die borden kan dus ook gebruik worden gemaakt. Daar komt bij dat ook andere middelen kunnen worden ingezet, zoals social media. Zij is bereid te bekijken of de 30 vrije plakplaatsen niet goed gespreid zijn over de stad, maar zegt niet toe dat ze dit voor de aanstaande verkiezingen al kan hebben geregeld. Ze komt hierop terug op 7 januari a.s. Blijft staan dat er voldoende alternatieven zijn om kenbaar te maken dat er verkiezingen aankomen en partijen in het zonnetje te zetten.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) is blij met het antwoord van de burgemeester, met name omdat ze de term "verrommeling" heeft gebruikt. Hij vraagt de burgemeester, mocht deze motie worden aangenomen, of ze bereid is de ervaringen in de gemeente Zevenaar op te halen waar de afgelopen verkiezingen heel veel problemen waren met de sandwichborden, om te kijken hoe dit allemaal op een zo goed mogelijk manier gebolwerkt kan worden.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) vindt dat ze niet moet ingaan op een situatie die er nog niet is. Ze hoopt dat de meerderheid van de raad haar advies overneemt.

De heer **Wiegant** (SP) vindt dat de burgemeester een verontrustende vergelijking maakte over de gelijkheid tussen bedrijven en politieke partijen. Hij vraagt of de burgemeester het met hem eens is dat er geen equivalentie bestaat tussen bedrijven die reclame maken voor private winst en politieke partijen die aan informatievoorziening doen in het algemeen belang, en dat daartussen geen rechtsgelijkheid zou moeten bestaan.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) antwoordt dat de heer Wiegant natuurlijk gelijk heeft dat het een ander verhaal is als het om verkiezingen gaat en dat politieke partijen geen winstmakende organisaties zijn. Daarom krijgen ze, anders dan ondernemers, de ruimte om op verschillende plekken in de stad georganiseerd via de gemeente hun boodschap te verspreiden. Als daarbuiten in de samenleving voor iedereen regels worden gesteld om verrommeling van de openbare ruimte tegen te gaan, is het een vorm van rechtsongelijkheid als politieke partijen daarop een uitzondering zouden vormen. Als voorbeeld had ze ook maatschappelijke of culturele instellingen kunnen noemen.

De heer **Sungur** (DENK) wijst erop dat Utrecht sandwichborden kent die om lantaarnpalen heen hangen. Ze zijn commercieel van aard en het kost een vermogen ze te gebruiken. Hij noemt dit rechtsongelijkheid tussen partijen die veel geld hebben voor een campagne en partijen die dat niet hebben. Hij vindt deelname aan het politieke proces superbelangrijk. Die moet dus bevorderd worden. In die zin kan hij zich niet vinden in de vergelijking tussen politieke partijen en bedrijven. In Rotterdam gebeurt dit al jaren en is men tot op heden zeer tevreden. Hoe kijkt de burgemeester daartegen aan?

De **voorzitter** wijst erop dat aan de burgemeester geen vragen meer mogen worden gesteld. Het is nu het moment voor de concluderende, afsluitende woorden van de indiener.

Mevrouw **Podt** (D66) trekt motie 449 (Eens gegeven…(giften in de bijstand)) in.

De heer **Gilissen** (VVD) trekt motie 463 (Verkiezingen het hart van onze democratie) in.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering tot 19.30 uur.

(Bij hervatting van de vergadering heeft mevrouw Rajkowski het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan burgemeester Dijksma.)

De **voorzitter** heropent de vergadering en stelt aan de orde:

Aanbieding Burgeragendering Evenementengeluid.

De **voorzitter** heet de heer Ben Nijssen welkom en geeft hem het woord om de burgeragendering aan te bieden aan de raad.

De heer **Nijssen** biedt de Burgeragendering Evenementengeluid aan namens de Utrechtse Stichting

tegen Geluidsoverlast en namens Binnenstad 030. Het doel ervan is de geluidsoverlast tijdens evenementen te beperken. Omwonenden dienen hierover veel klachten in, terwijl het geluidsniveau omlaag kan. Zo hanteren Amsterdam, Rotterdam en andere grotere gemeenten lagere geluidsnormen aan de gevel dan Utrecht. Amsterdam hanteert voor evenementen specifiek voor geluid, een 10db lagere norm en voor die niet specifiek voor geluid zijn een 20db lagere norm dan Utrecht.
Het gaat niet alleen om het geluidsniveau aan de gevel, omdat de binnenstad van Utrecht veel oude woningen kent en in gerechtelijke procedures meermaals is gesteld dat ook rekening moet worden gehouden met het geluid in de woning. De initiatiefnemers vragen de raad deze normen mee te nemen als ze hierover een besluit willen nemen.

De **voorzitter** dankt de heer Nijssen namens de raad voor deze burgeragendering. Conform het reglement van orde zal deze in behandeling worden genomen en geagendeerd worden voor de volgende commissievergadering. Het college komt daarvoor met een reactie op deze burgeragendering in de vorm van een raadsbrief.

(Hierop overhandigt de heer Nijssen de voorzitter de burgeragendering.)

Afscheid CDA-raadslid Sander van Waveren.

De **voorzitter** merkt op dat de afgelopen dag geweldig is verlopen, samen met de heer Van Waveren. Maar dit is de enige ervaring die ze met hem heeft. Ze zegt hem namens de raad het volgende, waarin ze tien jaar en één week, de tijd dat Van Waveren raadslid was, probeert samen te vatten.
Op 6 januari 2011 hield Van Waveren zijn maidenspeech. Dat betoog ging in tegen de mening van de raad, maar er mocht niet op geïnterrumpeerd worden. Daarop waarschuwde de nestor hem dat hij in het vervolg zijn borst nat kon maken.
De raad heeft Van Waveren leren kennen als een inhoudelijk sterk overtuigend raadslid, dat zich vol overgave inzette voor verenigingen en bewonersinitiatieven. Dankzij zijn inzet bleef bijvoorbeeld de atletiekbaan in het Amaliapark behouden. Hij was een warm pleitbezorger voor voldoende handhavingscapaciteit. Daarbij zijn de Van Waveren-gelden een bekend begrip.
Hij heeft zich ook sterk gemaakt voor het lachgasverbod, dat er in vijf wijken kwam. En Overvecht ging hem bijzonder aan het hart als voormalig inwoner. Hij kaartte de juiste onderwerpen aan in de raad.
Van Waveren is bevlogen, betrokken, benaderbaar en een dossiervreter van grote tot kleine dossiers, die het raadswerk heeft gedaan zonder de handrem erop.
Zijn baan als gemeentesecretaris in Laren is voor hem reden om te stoppen met het raadswerk, maar hij blijft zich inzetten voor de publieke zaak.
Namens de hele raad bedankt zij de heer Van Waveren voor alles wat hij Utrecht heeft gegeven. Daarmee verdient hij niet alleen bewondering en veel waardering, maar ook de raadspenning.

(Daarop overhandigt de voorzitter, onder applaus van de aanwezigen, de heer Van Waveren de raadspenning.)

De heer **Van Waveren** (CDA) dankt de burgemeester voor haar aardige woorden. Hij is ervan overtuigd dat ze het de komende zes jaar net zo goed zal doen als vandaag.
Hij dankt al degenen in de gemeentelijke organisatie met wie hij de afgelopen jaren heeft samengewerkt. Uiteraard is hij zijn CDA-collega's, raadsleden, commissieleden en fractiemedewerkers, dankbaar voor hun steun en samenwerking.
Hij heeft voor alle collega's in de raad en het college een tegeltje met de quote van het legendarische duo Saskia en Serge, die hij tijdens het begrotingsdebat in 2018 regelmatig aanhaalde: "het zijn de kleine dingen die het doen". Volgens hem moet de politiek naar punten op de horizon kijken, daarover debatteren en van mening verschillen, maar ook de effecten in de stad zien, anders werkt ze niet met de mensen samen en staat de gemeente alleen. Als de kleinere dingen niet goed worden gedaan, wordt het grotere verhaal ongeloofwaardig.
Hij hoopt dat de collega's in de raad tijdens de discussies over de groei van de stad, gezond stedelijk leven, mobiliteit en Rijnenburg zo nu en dan naar het tegeltje kijken en denken aan al die kleine initiatieven, de Pieterskerkconcerten, buurtmobiel et cetera. Zij moeten hun plek vinden in die groeiende stad, anders is het voor niets geweest. "Vergeet ze niet, maar help ze." Het grote beleid is er alleen om de kleine dingen goed te laten gaan, de samenleving te versterken en te ondersteunen.

De samenleving verdient een raad die ervoor gaat, die scherp en hard durft te zijn als het nodig is. De waarnemend burgemeester sprak in zijn afscheidsbrief over het vastlopen van het bestuurlijke systeem en de drukte die de raad zichzelf aandoet. Zijn eigen analyse daarover is vrij eenvoudig: "het is misgegaan toen de griffie werd uitgebreid, de wet van Parkinson over uitdijende organisaties." De medewerkers doen allemaal hun stinkende best, maar het is het bestuurlijke systeem dat men zelf organiseert. Hij biedt daarom de griffier en de gemeentesecretaris een klein tegeltje aan: "Bestuurlijke drukte neemt evenredig toe met het aantal griffiemedewerkers, bestuursadviseurs en ander bestuurskundig vol."
Tot slot heeft hij voor de burgemeester en het college een apart tegeltje: "Engels taalgebruik verhult doorgaans dat een voorstel noch in goed Nederlands, noch politiek uit te leggen is." Dus als een voorstel niet in gewoon Nederlands is uit te leggen, moet het terug naar de tekentafel.
Met deze gratis adviezen laat hij de gemeenteraad achter. Het was voor hem een bijzonder voorrecht om tien jaar van deze raad deel uit te mogen maken, maar hij vindt het mooi geweest. Hij wenst iedereen veel wijsheid en sterkte toe en zegt: "tot ziens."
(Applaus.)

(De heer Van Waveren krijgt daarop een cartoon uitgereikt.)

Beëdiging CDA-raadslid.

Proces-verbaal van de zitting van de commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven van een nieuwbenoemd lid van de raad van de gemeente Utrecht.

De heer **Te Hoonte** (voorzitter commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven) meldt dat de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven van nieuw benoemde leden van de raad van de gemeente Utrecht, bestaande uit de leden Has Bakker, Jan Wijmenga en hijzelf, op 16 december 2020 heeft onderzocht de geloofsbrieven van het op 15 december 2020 benoemd verklaarde lid van de gemeenteraad Bert van Steeg. De commissie is tot de conclusie gekomen dat Bert van Steeg voldoet aan de wettelijke vereisten voor het raadslidmaatschap en dat hij geen betrekking bekleedt die onverenigbaar is met het raadslidmaatschap. Daarom adviseert de commissie de raad om Bert van Steeg toe te laten als lid van de gemeenteraad van Utrecht.

Zonder stemming woedt overeenkomstig het advies van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven besloten.

Hierna legt de heer Van Steeg in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven eed af.

De voorzitter feliciteert de heer Van Steeg met zijn benoeming en wenst hem veel succes
(Applaus.)

Afscheid van voorzitter Rekenkamer, Peter van den Berg, en benoeming nieuwe voorzitter Rekenkamer.

De **voorzitter** memoreert dat de heer Van den Berg stopt als voorzitter van de Rekenkamer na een wettelijke termijn van zes jaar. Hem is gevraagd er nog zes jaar aan vast te plakken, maar dat heeft hij afgeslagen.
De heer Van den Berg heeft het werk voor de Utrechtse Rekenkamer met veel passie en gezag uitgedragen, messcherp en ernstig waar dit moest en met humor waar dit kon. De Rekenkamer was betrokken bij grote projecten, zoals in 2015 het onderzoek naar het Muziekpaleis Tivoli/Vredenburg en in 2018 het onderzoek naar de aansturing en informatievoorziening van het Project Uithoflijn. Hij heeft zijn kennis en ervaring ingezet op het vlak van Hulp bij het huishouden, Langer zelfstandig thuis wonen, en Vastgoed. Een paar weken geleden kwam nog de Rekenkamerbrief over het Stationsgebied uit.
Hij heeft de voortgang van vergadering en projecten bewaakt, vriendelijk en doortastend, zolang er onder de streep maar resultaten werden geboekt. Hij is van de korte lijntjes, proactief, zoekt betrokkenen meteen op, is doortastend en resultaatgericht in zijn manier van werken en heeft een flinke dosis zelfrelativering. Dat wordt zeer gewaardeerd.

Hij heeft nog allerlei plannen om te doen, zoals lange reizen met de fiets. Iedereen gunt hem dat. Zij dankt hem voor alles wat hij voor de Rekenkamer en Utrecht heeft betekend en wenst hem alle goeds voor de toekomst.

(Daarop overhandigt de voorzitter de heer Van den Berg, onder applaus van de aanwezigen, een boeket bloemen en een cartoon.)

De heer **Van Corler** (nestor) dankt de heer Van den Berg namens de raad en merkt daarbij op dat een onafhankelijke Rekenkamer voor de gemeenteraad een cruciaal onderdeel is van het democratisch proces. De Utrechtse Rekenkamer is dankzij de heer Van den Berg klaarwakker. De afgelopen zes jaar zijn er 25 onderzoeken en brieven afgeleverd over een breed scala aan onderwerpen. Een aantal is al genoemd. Een opvallende ontwikkeling daarbij is dat de Rekenkamer meer contact met de praktijk is gaan zoeken. Dat het werk van de Rekenkamer bij de gemeenteraad in de smaak valt, blijkt uit het feit dat de aanbevelingen vaak zijn onderschreven door de raad.
Hij dankt de heer Van den Berg voor zijn jarenlange inzet als voorzitter van de Utrechtse Rekenkamer. *(Applaus.)*

De heer **Van den Berg** merkt op dat hij de afgelopen zes jaar met buitengewoon veel plezier voorzitter van de Rekenkamer is geweest. Hij vond het boeiend en leerzaam, na zijn jaren in Den Haag, om op het grensvlak van onderzoek en beleidsadvisering te opereren.
Het hebben van een Rekenkamer veronderstelt volgens hem dat een gemeenteraad openstaat voor resultaten van onderzoek over hoe het beleid werkt en wat ervan terechtkomt. De Rekenkamer kan niet gedijen in een wereld van feitenvrije politiek. Bij de Utrechtse raad heeft hij altijd volop de bereidheid aangetroffen om kennis te nemen van onderzoek en analyse van feiten, en de bereidheid om daarover open met elkaar en met de Rekenkamer te spreken. Hij kijkt terug op vaak goede en uitvoerige discussies met de raad en het college. Hij complimenteert de raad hiermee en dankt daarvoor, ook het college en het ambtelijk apparaat.
De Utrechtse Rekenkamer kent een collegiaal bestuursmodel van drie mensen. Hij is daar buitengewoon blij mee, omdat dit de interne discussies binnen de Rekenkamer scherpt over te trekken conclusies en aanbevelingen en ze evenwichtiger maakt. De raad en het college kunnen ervan overtuigd zijn dat de aanbevelingen meer zijn dan persoonlijke opvattingen of inkleuringen.
Hij kijkt terug op een zeer plezierige en constructieve samenwerking met de twee andere leden van de Rekenkamer en dankt ze daarvoor. Het team was zeer complementair.
De Rekenkamer heeft een eigen staf, bestaande uit vijf mensen, die zorgen voor stabiliteit en kwaliteit en helpen bij het opbouwen van een relatie met het ambtelijke apparaat. De werksfeer is goed en de relatie met het bestuur is open en er is veel vertrouwen tussen bestuur en staf. Die zijn bij zijn vertrek beter dan bij zijn binnenkomst zes jaar terug. De productiviteit van de Rekenkamer is behoorlijk toegenomen. Hij complimenteert de leden van de staf hiermee en dankt ze daarvoor.
Hij heeft de griffie en de griffier steeds ervaren als een buitengewoon nuttige en prettige schakel in de relatie met de raad en het praktisch functioneren van de Rekenkamer. Hij dankt de griffier daarvoor.
Hij wens zijn opvolger, Paul Venhoeven, veel succes bij zijn mooie en nieuwe taak.

De **voorzitter** feliciteert Paul Venhoeven met zijn benoeming tot voorzitter van de Utrechtse Rekenkamer en wenst hem veel succes.

Hierna legt Paul Venhoeven in handen van de burgemeester de voorgeschreven eed af.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering.

(Bij hervatting van de vergadering heeft burgemeester Dijksma het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Zwanenberg.)

De **voorzitter** heropent de vergadering en deelt mede dat bericht van verhindering is ingekomen van mevrouw Ferket. Verder zijn alle raadsleden digitaal aanwezig om deel te nemen aan de stemmingen.

Aan de orde is de stemming over actuele motie 451 (Komt Kondor Wessels Projecten (KWP) de gemaakte afspraken alsnog na?).

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) merkt op dat zijn fractie de oproep van de vorige burgemeester in diens afscheidsbrief aangaande de vele moties die worden ingediend in de oren heeft geknoopt. Deze motie lijkt hem, zeker gezien het debat, overbodig. Uiteindelijk zal zijn fractie wel voorstemmen, omdat de motie het college een steuntje in de rug kan geven bij het afgeven van het signaal dat de bouwer van de Wilheminawerf zijn belofte zou moeten nakomen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) kan zich aansluiten bij de stemverklaring van de heer Wijmenga. De wethouder is zich bewust van de opgave en zeker ook de onwenselijkheid van de huurverhogingen die nu zijn voorgesteld. De gezamenlijke raad is er verantwoordelijk voor om betaalbaar wonen in Utrecht mogelijk te maken. De moties 451 en 452 geven een heel duidelijk signaal af, dus de CDA-fractie zal beide moties steunen, hoewel ze zicht afvraagt of de laatste motie wel uitvoerbaar zal zijn.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) hoopt dat het debacle rond de Wilhelminawerf een les is voor het college om mensen niet op hun blauwe ogen te geloven, maar gewoon keiharde afspraken te maken over betaalbare koop en huur. Hij zal motie 451 steunen. Motie 452 zal hij niet steunen, omdat die overbodig is.

De heer **Van Deún** (PVV) stelt dat de afspraken uit 2016 niet juridisch bindend lijken. Daarom is sommeren, zoals in de motie staat, wel een erg zwaar middel. Afspraak is wel afspraak - dat dan weer wel. Hij ziet de motie vooral als ondersteuning van het beleid en zal er daarom voor stemmen.

Hierna wordt digitaal gestemd over motie 451, waarna de voorzitter constateert dat de motie met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over actuele motie 452 (Compensatie sociale huurwoningen Wilhelminawerf).

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) stelt dat de wethouder heeft gezegd de motie te kunnen overnemen. Dat lijkt zijn fractie ook logisch, omdat de motie bestaand beleid bevestigt. In het eerste punt van het dictum is het onduidelijk wat de motie beoogt. Zijn fractie steunt het verzoek om meer sociale huurwoningen in projecten van Kondor Wessels te realiseren, maar de motie geeft meer onduidelijkheid dan duidelijkheid over wat de gemeente op dit punt zou moeten doen. Om die reden stemt zijn fractie tegen de motie.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat zijn fractie in eerste instantie tegen de motie was vanwege de passage onder de eerste bullet van het dictum. Die is immers in strijd met de brief die in motie 251 als bindend voor de gemeente verklaard wordt. De wethouder heeft echter aangegeven dat voormalig wethouder Jansen al bij de behandeling van het bestemmingsplan heeft aangegeven dat dit breder geïnterpreteerd wordt. Op basis daarvan zal zijn fractie de motie toch steunen.

Hierna wordt digitaal gestemd over motie 452, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie en Stadsbelang Utrecht ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat de motie is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over actuele motie 453 (Ontheffing plakverbod voor politieke partijen in verkiezingstijd).

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) stelt dat hier een eerdere motie opnieuw wordt ingediend, onder het mom: in coronatijd is alles anders. Haar fractie gaat daar niet in mee. De motie kan leiden tot verrommeling en verloedering, ondanks het vertrouwen dat de indienende partijen hebben in het opruimgedrag in de gemeente. Daarnaast heeft haar fractie de burgemeester goed gehoord. Haar fractie volgt de heldere argumenten van de burgemeester en zal tegen de motie stemmen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat ook zijn fractie verrommeling en vervuiling vreest, evenals onnodige autobewegingen. Ook omdat de verkiezingsborden, al was het maar eenmalig, teugkomen, is zijn fractie niet overtuigd van de gevraagde ontheffing, die ook nog eens een zeer permanent

karakter heeft. Daarom zal zijn fractie tegen de motie stemmen.

Hierna wordt digitaal gestemd over motie 453, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, D66, PVV, SP, DENK en Stadsbelang Utrecht ervoor gestemd hebben en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Wijziging APV en legesverordening en collegevoorstel Nadere regel ten behoeve van vergunningplicht commercieel aanbieden voertuigen.

Over dit raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Stadsbelang Utrecht en PVV ertegen gestemd hebben en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het raadsvoorstel is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Aanpassen voorwaarde opheffen parkeerplaatsen binnenstad.

Over dit raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66, GroenLinks, Student & Starter, ChristenUnie, PvdD, PvdA en Stadsbelang Utrecht ervoor gestemd hebben en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het raadsvoorstel is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Voortzetting Wijkontwikkelmaatschappij Noordwest en collegevoorstel Intentieovereenkomst.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vindt het waardeloos dat een gemeente als vastgoedbelegger/vastgoedontwikkelaar gaat optreden aan de Amsterdamsestraatweg. Dat is nergens voor nodig. Daarom zal hij absoluut tegen stemmen. De markt kan het zelf oplossen.

De heer **Van Dalen** (VVD) stelt dat ook de VVD de gemeente niet ziet als vastgoedbelegger. Maar bij de Amsterdamsestraatweg, waar ondermijning een groot probleem is, wil zijn fractie de wethouder de kans geven om het ingezette beleid voort te zetten, zij het met een uiteindelijke afbouw van dit beleid. Zijn fractie zal dus voor het voorstel stemmen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat de CDA-fractie wel degelijk de maatschappelijke waarde van het instrument inziet. Ze is er dus voor om daarmee door te gaan. Wellicht had het college nog wat meer informatie aan de raad kunnen verstrekken, maar zij hoopt die op een later moment alsnog te krijgen. Haar fractie zal instemmen met het voorstel.

Mevrouw **Van Dun** (D66) merkt op dat de D66-fractie de Wijkontwikkelmaatschappij Noordwest ziet als een waardevol middel om op de Amsterdamsestraatweg te kunnen sturen op de herontwikkeling van het winkelaanbod, de leefbaarheid en de veiligheid. Daarom steunt haar fractie het raadsvoorstel.

Hierna wordt digitaal gestemd over het raadsvoorstel, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Stadsbelang Utrecht en DENK ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het raadsvoorstel is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 458 (Wijkontwikkelmaatschappij ook tijdig evalueren en met partners versterken).

Mevrouw **Van Dun** (D66) stelt dat de wethouder heeft gezegd dat hij de motie overneemt. Waarom zou er dan nog over gestemd moeten worden? Haar fractie stemt om die reden tegen de motie.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) wil het zojuist geschetste beeld rechtzetten. De wethouder heeft positief geadviseerd over de motie, maar de motie niet overgenomen. Vandaar dat zij de motie alsnog in stemming laat brengen. Zij hoopt ook op de steun van de D66-fractie.

Hierna wordt digitaal gestemd over motie 458, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, GroenLinks, PVV, SP, Student & Starter, ChristenUnie, DENK, PvdD, PvdA,

Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor gestemd hebben en de leden van de D66-fractie ertegen, zodat de motie is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Verordening Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Woonboulevard 2021-2025.

De heer **Schipper** (SP) merkt op dat er een principiële weeffout zit in de opzet van de Bedrijveninvesteringszone op het vlak van de belastingheffing. In 2010 was de SP daarom tegen het voorstel, net als in 2015. Die weeffout zit ook in het voorliggende voorstel. Het is winst dat de motie door de wethouder is overgenomen, maar daarmee is de zaak nog niet voor elkaar. Zijn fractie is tegen het raadsvoorstel.

Hierna wordt digitaal gestemd over het raadsvoorstel, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van SP en PvdD ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het raadsvoorstel is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 459 (Bezoekers zijn geen marketingdata).

De heer **Van Dalen** (VVD) merkt op dat in de motie wordt gesteld dat de beelden van de camera's voor marketing worden gebruikt. Volgens hem is dat niet het geval. Daarom stemt zijn fractie tegen de motie.

Hierna wordt digitaal gestemd over motie 459, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van VVD en Stadsbelang Utrecht ertegen gestemd hebben en de leden van de overige fracties ervoor, zodat de motie is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 462 (Een blauwe zone invoeren op de Woonboulevard).

De heer **Van der Zweth** (PvdA) denkt dat ook betaald parkeren in de ochtenduren een logische oplossing zou zijn. Het moment van indiening van de motie is ook niet helemaal logisch. Zijn fractie denkt echter wel dat een blauwe zone het verschil kan maken voor ondernemers, omdat door een blauwe zone alleen nog maar mensen parkeren die daar daadwerkelijk komen winkelen. Het aangaan van het gesprek wordt door zijn fractie zeker gesteund. Daarom steunt zijn fractie de motie.

De heer **Schipper** (SP) stelt dat de SP erg voor blauwe zones is, maar de discussie over de blauwe zones is al vele malen gevoerd. Zolang de kosten van handhaving in de blauwe zone niet kunnen worden gevoed door de opbrengst van de handhaving, heeft het geen zin om blauwe zones in te voeren. Met de PvdA-fractie is hij van mening dat in dit geval eerder gedacht moet worden aan betaald parkeren in de ochtenduren, à la het Smaragdplein. Zijn fractie is tegen de motie.

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat het invoeren van een blauwe zone het invoeren van betaald parkeren in de weg staat. Zijn fractie is voor betaald parkeren en is daarom tegen de motie.

Hierna wordt digitaal gestemd over motie 462, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, Student & Starter, DENK, PvdA, VVD en Stadsbelang Utrecht ervoor gestemd hebben en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Deelname experiment Centrale Stemopneming.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) stelt dat haar fractie voorafgaand aan de behandeling van het voorstel in de raad niet overtuigd was. De aanloop naar het debat verdient ook niet echt de schoonheidsprijs. De burgemeester heeft haar fractie er echter van overtuigd - waarvoor een compliment - dat in coronatijd een centrale telling noodzakelijk kan zijn, al is ze er niet van overtuigd dat dit een blijvertje is. Het is goed dat er in januari verder wordt gesproken over de komende verkiezingen. Haar fractie zal voor het voorstel stemmen.

Mevrouw **Dekker-Abdulaziz** (D66) merkt op dat dit raadsvoorstel haar fractie erg zwaar viel, niet alleen vanwege de ongedekte cheque van het Rijk, maar ook vanwege het proces en het ontbreken

van een uitgewerkte afweging. De raad moet nu onder tijdsdruk een besluit nemen over de veiligheid van de leden van de stembureaus en de tellers. Haar fractie is niet volledig overtuigd, maar zal het voorstel steunen, aangezien het college zegt met centrale stemopneming de veiligheid beter te kunnen waarborgen. Dat is voor haar fractie het belangrijkste.

Hierna wordt digitaal gestemd over het raadsvoorstel, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene stemmen is aangenomen.

De **voorzitter** dankt de raadsleden voor hun medewerking en wenst iedereen nog een fijne avond.

Daarop sluit de voorzitter, aangezien niets meer aan de orde is, te 20.50 uur de vergadering.

INHOUD

Opening	Pag. 1
Vaststellen agenda	Pag. 1
Ingekomen stukken	Pag. 1
Raadsvoorstel Geheimhouding	Pag. 1
Notulen raadsvergadering 26 november en 3 december 2020	Pag. 3
1. Raadsvoorstel Verordening beslistermijn schuldhulpverlening	Pag. 3
2. Raadsvoorstel wijziging RvO art. 43 Initiatiefvoorstel	Pag. 3
3. Afdoening bezwaren Visie en uitnodigingskader Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop	Pag. 3
4. Afdoening bezwaren Gebiedsindeling betaald parkeren Bijleveldstraat e.o.	Pag. 3
5. Raadsvoorstel Derde begrotingswijziging 2020	Pag. 4
6. Raadsvoorstel Verordening Onroerende-zaakbelastingen 2021	Pag. 4
7. Raadsvoorstel benoeming Paul Venhoeven, voorzitter Rekenkamer	Pag. 5
8. Raadsvoorstel Ontheffing woonplaatsvereiste	Pag. 5
9. Raadsvoorstel Wijziging APV en legesverordening en collegevoorstel Nadere regel ten behoeve van vergunningplicht commercieel aanbieden voertuigen	Pag. 6 + 43
10. Raadsvoorstel Aanpassen voorwaarde opheffen parkeerplaatsen binnenstad	Pag. 8+ 43
11. Raadsvoorstel Voortzetting Wijkontwikkelmaatschappij Noordwest en collegevoorstel Intentieovereenkomst	Pag. 12 + 44
12. Raadsvoorstel Verordening Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Woonboulevard 2021-2025	Pag. 17 + 45
13. Raadsvoorstel Deelname experiment Centrale Stemopneming	Pag. 22 + 45
Actuele moties	Pag. 29 + 42
Aanbieding Burgeragendering Evenementengeluid	Pag. 38
Afscheid CDA-raadslid Sander van Waveren	Pag. 39
Beëdiging CDA-raadslid	Pag. 40
Afscheid voorzitter Rekenkamer, Peter van den Berg, en benoeming nieuwe voorzitter Rekenkamer	Pag. 40